

Ponedjeljak, 24. novembar 2003.

Svedok Ibro Osmanović

Svedok B-1746

Svedok Esad Velić

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.04 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Tri svedoka po Pravilu 92bis sa kojima ćemo možda uspeti da završimo danas. Mogu li da pomenem još četiri pitanja. Ukratko, da biste imali predstavu o teškoćama koje smo imali prilikom izvođenja dokaza, mogu li da pomenem prvo pitanje na privatnoj sednici zato što se tiče svedoka i naših kontakata sa njima.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

TUŽILAC NAJS: To je u vezi sa presretnutim razgovorima. Neki od njih su već uvedeni, ali su uglavnom obeleženi za identifikaciju i dati su im različiti dokazni brojevi. Pretresno veće zna da svedok dolazi, neću sada da ga imenujem već ćemo time kasnije da se pozabavimo. Zapravo, izvinjavam se, pogrešio sam, možda bi ipak trebalo da ponovo predemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

SUDIJA MEJ: Molim da pređemo na javnu sjednicu.

sekretar: Sada smo na javnoj sjednici.

SUDIJA MEJ: Molim da se uvede svjedok.

TUŽILAC AGA: Tužilaštvo poziva Ibru Osmanovića. To je svjedok po Pravilu 89(F), već smo dobili dozvolu za to i njegova izjava je već prezentirana na taj način.

SUDIJA MEJ: Molim da svjedok da svečanu izjavu.

SVEDOK OSMANOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sest. Izvolite, gospodine Aga (Agha).

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC AGA

TUŽILAC AGA – PITANJE: Gospodin Osmanović je dao tri potpisane izjave Tužilaštvu, prvu 10. oktobra 1994. godine, drugu 11. oktobra 1995. godine i treću 7. juna 2001. godine. Ove izjave će biti stavljene ispred vas, molim vas da potvrdite da li su to zaista vaše izjave koje ste vi potpisali?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, da, da. To su moje izjave.

TUŽILAC AGA: Molim Pretresno veće da se izjave gospodina Osmanovića uvedu kao dokazni predmet.

sekretar: Broj dokaznog predmeta je 597.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Časni Sude, ovo je nova opština o kojoj još nismo izvodili dokaze tako da bi bilo korisno kada bismo prvo pogledali kartu Bosne da bismo pokazali gde se nalazi ta konkretna opština, ako želite da to uradimo u ovoj fazi. Dokazni broj ove karte je 343, tabulator 1, molim da se to stavi na grafoskop tako da bi svjedok mogao to da vidi. To je takođe u atlasu, na stranici 29, D3 ako to može da vam pomogne. Tužilaštvo je već izvodilo dokaze u vezi sa Zvornikom i Bijeljinom i drugim opštinama u Istoč-

noj Bosni. Svedoče, možete li da nam pokažete na karti, na grafoskopu gde se nalazi opština Vlasenica o kojoj ćete vi da govorite?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Vlasenica je ovde, nalazi se u severoistočnoj Bosni.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Molim da nam takođe pokažete opštine Han Pijesak i Bijeljina gde ste bili zatočeni u logoru "Batković".

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam bio zatočen u opštini Han Pijesak, ali sam dolazio tu. Opština Han Pijesak gravitira i graniči se sa opštinom Vlasenica, a Bijeljina se nalazi na slivu reke Save i rijeke Drine.

TUŽILAC AGA: Hvala, gospodine, to je za sada sve u vezi sa kartama.

SUDIJA MEJ: Gospodine Osmanoviću, prevodioci su vas zamolili da govorite malo sporije i da govorite u mikrofona da bi mogli da vas prate.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Časni Sude, ja ću sada da pročitam kratak rezime svedočenja ovog svedoka. Svedok je živio i radio u opštini Vlasenica u Bosni i Hercegovini 1990. godine. 1991. godine prodavao je piće na proslavi u Han Pijesku kada je grupa rezervnih vojnika JNA iz Vlasenice tražila da orkestar svira srpske nacionalističke pesme. Te pesme su bile zabranjene u bivšoj Jugoslaviji, jer su bile uvreda za ostale nacionalnosti. Neki od tih vojnika JNA su nosili značke sa srpskom nacionalnom zastavom i takođe četničke značke iz Drugog svetskog rata. Svedok je primetio da srpska i muslimanska zajednica počinju da se dele. Između avgusta 1991. godine i aprila 1992. godine svedok je video druge slične incidente u drugim delovima Istočne Bosne kao što su Šehovići. U Vlasenici, Srbi i Muslimani su takođe počeli da se dele u svoje zajednice. Svedok je video na televiziji Arkana i Plavšićku u Bijeljini i rat u Zvorniku. Sve je bilo relativno mirno u Vlasenici do 23, 24. aprila, kada je ušla JNA i zauzela grad. Jedinica JNA bila je iz Novog Sada iz Srbije, imala je tenkove i oklopne transportere. JNA je zauzela najznačajnije delove grada uključujući Teritorijalnu odbranu, banku, Ministarstvo policije i poštu. Svedok nije primetio ni jednog Muslimana u jedinici JNA, samo Srbe. JNA je zahtevala da svi predaju svoje oružje i ako se ne izvrši to naređenje, grad će biti zauzet silom. Pošto je JNA zauzela Vlasenicu, ona je pretvorena u srpsku opštinu. Već postojeći krizni štab na čijem čelu je bio Milomir Stanić, prešao je iz Milića i uspostavio svoj štab u fabrici boksita, u centru grada. Svedok smatra da je Milomir Stanić bio na čelu, da je bio zadužen za sve civilne i

vojne službe u Vlasenici, sa komandantima odvojenih civilnih vlasti, uključujući i policiju i vojnih vlasti, uključujući stražare u logoru "Sušica" koji su svi po komandnom lancu njemu podnosili izveštaje. Svedok je video Stanićevo ime na naređenjima i na dozvolama za kretanje. Svedok smatra da su SDS i JNA pre sukoba saradivali. Vođa srpskih specijalnih snaga je bio poručnik JNA i on je podnosio izveštaje Staniću. Krizni štab SDS383 i srpske specijalne snage su pre zauzimanja Vlasenice od strane JNA imale isti štab u fabrici bok-sita. Srpski vojnici održavali su istu komandnu strukturu, samo su promenili svoje uniforme. Pošto je JNA zauzela grad, došlo je do mobilizacije svih Srba u Vlasenici. Svedok je video poziv na mobilizaciju koji je pripremio njegov prijatelj. To su bili dokumenti koji su bili otkucani na papiru A5, i zaglavlje je bilo u gornjem levom uglu i tu je pisalo: "Oružane snage SFRJ SSNO, Beograd 1524, vojna pošta Han Pijesak". Muslimanima je ograničeno kretanje, morali su da imaju dozvolu da bi se kretali po Vlasenici. Oni su takođe bili diskriminirani na druge načine, na primer, izgubili su posao, nisu im isplaćivane plate i takođe im je bilo ograničeno podizanje novca iz banke. Kada je JNA otišla 17. ili 18. maja, ostavili su svu svoju opremu lokalnim Srbima koji su koristili tu opremu da granatiraju okolna sela. To su bile zapaljive granate koje su palile kuće. Svedok je uhapšen po drugi put, a da mu nije rečeno zašto, 22. maja 1992. godine. Odveden je u policijsku stanicu u gradu gde su ga držali u jednoj prostoriji sa još 20 Muslimana. Dok je bio u policijskoj stanici, tokom ispitivanja su ga teško pretukli, a tukli su ga policijskim palicama, metalnim cevima i metalnim lancima. Dok je bio u policijskoj stanici, takođe je vidio kako jedan srpski policajac ubio gospodina Ambeškovića koji je bio Musliman i organizovao je referendum za odvojenu Bosnu i Hercegovinu. 2. juna svedok je prebačen iz policijske stanice u opštinski zatvor gde su mu po dolasku uzeli sve šta je imao kod sebe, sve vrednosti koje je imao kod sebe i stavljen je u jednu ćeliju sa još 10 Muslimana. To je bio zatvor koji je mogao da primi oko 50 zatvorenika, a u stvari je bilo oko 150 zatvorenika. Dok je svedok bio u zatvoru, odvodili su ga u jedno muslimansko naselje u Drumu, u Vlasenici, da sahranjuje tela. Sahranio je oko 20 tela, sve su bili odrasli muškarci i svi su imali rupu od metka između očiju koji je ispaljen iz blizine. Njega su redovno tukli dok je bio u zatvoru. Nekoliko zatvočenika je odvedeno i nikada nije ponovo viđeno. 18. juna 1992. godine, svedok je prebačen u logor "Sušica". U tom logoru je držano između 500 i 550 ljudi od čega je bilo šest, sedam žena. Na čelu ovog logora bio je Dragan Nikolić zvani Jenki koji je bio pripadnik srpske specijalne vojne policije. Nikolić je govorio zatvorenicima "da je on Bog i zakon i da stražari njemu

odgovaraju". Svedok je vidio kako je Nikolić odveo dva zatočenika iz hangara koji su toliko teško pretučeni da su uskoro posle toga, kada su vraćeni, podlegli ranama. Takođe je video jednog zatočenika po imenu Reuf koji je tako teško pretučen u periodu od četiri ili pet dana da je molio da ga ubiju. Nikolić mu je rekao da metak košta tri marke. Nikolić je takođe, kako bi maltretirao i plašio svedoke, pucao iz svog oružja preko njihovih glava, zatim je gurao pištolj u usta zatočenika i stalno ih je tukao. 27. juna, jedan čovek u uniformi JNA sa oznakom majora je došao u logor i pročitao spisak ljudi koji su trebali da budu razmenjeni. Ljudi su ukrcani u autobuse i nekoliko dana kasnije je i svedok odveden u logor "Batković" gde je stigao 30. juna. Po dolasku, odmah su ga pretukli stražari. U Batkoviću je takođe vidio kako je sedamdesetogodišnji čovek pretučen na smrt. Tamo je bio oko 13 meseci i u tom periodu je primetio da je 10 do 12 zatvorenika odvojeno za posebno okrutan tretman i premlaćivanje. Tu grupu su nazivali specijalcima i držali su ih odvojeno. Njih su svakoga dana teško tukli po nekoliko puta. Alija zvani Konjanik je bio u toj grupi specijalaca. Specijalce su toliko tukli, toliko često tukli, da više nisu mogli da se prepoznaju. Često su ih tukli u vreme obroka tako da nisu mogli ništa da jedu. Dok je bio u logoru "Batković" i svedok i drugi zatočenici su morali da obavljaju prisilni rad. Takođe su ih odvodili da stražare kod napuštenih muslimanskih kuća da bi se pljačkale. Na kraju, posle 13 meseci zatočeništva u logoru "Batković", svedok je pušten na slobodu, 21. jula 1993. godine. To je kratak rezime tri izjave ovog svedoka. Uz dozvolu Pretresnog eća, ja bih mu postavio dva ili tri pitanja.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Gospodine Osmanoviću, u vašoj izjavi ste pomenuli da je JNA zauzela grad 23. ili 24. aprila 1992. godine. Možete li da kažete Pretresnom veću kakva je bila situacija u gradu, da li je održavan red u gradu pre zauzimanja grada?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Red u gradu je održavala stanica milicije, nije bilo nikavih problema, nije bilo oružanih sukoba, nije bilo maltretiranja, do ulaska, stanje je samo bilo napeto, do ulaska vojske. Vojska je ušla ugrad sa tenkovima i borbenim oklopnim vozilima, odmah su po ulasku proglasili da je, se uvodi stalni policijski sat, znači kretanje bilo ograničeno, za kretanje po gradu, trgovine nisu radile. Slijedeće što je urađeno, sa policijskog vozila tipa "Golf" (Golf) je javljen razglas da svi Muslimani predaju oružje, u protivnom će upotrebiti silu, a armija je tu da garantuje sigurnost

svima. Međutim uskoro, po predaji naoružanja samo su Srbi nosili oružje u Vlasenici, samo su se Srbi kretali, samo su njihove trgovine radile. Međutim za Muslimane je izdat proglas od Kriznog štaba da se vrata na posao, u protivnom, izgubiće imovinu koju su s mukom stekli i posao.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Gospodine Osmanoviću, ovde ću da vas zaustavim, hvala vam. Sada bih želio da pređemo na period kada ste bili zatočenu u logoru "Batković". Pomenuli ste takozvane specijalce jedan od njih je bio čovek po imenu Alija, zvani Konjanik. Možete li da nam kažete ko je bio taj zatočenik i odakle je bio?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Zatočenik Alija Konjanik je bio rodom iz Bijeljine, doveden je iz garnizona Bijeljina u logor "Batković" pod optužbom da je pokušao jašuci konja da baci bombu na neki kafe-bar u kome su se okupljali Srbi, prozvali su ga Konjanik. U njegovoj grupi je bilo ješ desetak ljudi, neki su umrli kao što su Ferid Zečević, Husein Zlatar. Alija Konjanik je skriven, sakrivan od Međunarodnog crvenog križa (ICRC, International Committee of the Red Cross), maltretiran od svih stražara koji su bili tu, imao poseban tretman, tuče, maltretiranja gladu i svim ostalim i onda je odvežen za Doboju. Nakon šest, sedam meseci provedenih u Doboju vraćen je u Batković i došao je u Tuzlu.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Hvala vam. Vi ste spomenuli kako je Crveni krst došao u logor "Batković". Šta se desilo sa decom i sa starijima kad je Crveni krst posetio to mesto?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: U avgustu mjesecu 1992. godine došao je Crveni križ, Međunarodni crveni križ iz Ženeve (Geneva) da izvrši registraciju tih pritvorenih ljudi, taj logor se zvao "Sabirni centar Batković". Jednu grupu staraca preko 65 godina, grupu djece i nas, odeđeni broj sposobnih stavili su u autobuse i odvukli na nasip na Savu, a grupu specijalaca na salaš. Na naše mjesto je bila postavljena policija, na mjesto odraslih osoba bila je postavljena policija, tri dana su nas tamo vodili kao na izlet, međutim četvrti dan su nam dali dokumente kao da smo registrovani od Međunarodnog crvenog križa. Faktički, bili smo sakriveni.

TUŽILAC AGA: Hvala vam. Sad bih uz dozvolu Suda hteo da pokažem svedoku jedan dokazni predmet da vidim da li može da ga prokomentariše.

SUDIJA MEJ: Da, i molim vas da imate na umu koliko je sati.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Svakako, časní Sude. Dakle prvi dokazni predmet je pod tabulatorom 4, dokazni predmet 597. Gospodine, molim vas da nam ukratko kažete nešto o tome šta videte?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Na ovoj fotografiji nalazi se jedan hangar, na poleđini hangara vide se sanduci za naoružanjem sa lijeve i desne strane su prozori, međutim ovo je hangar u Sušici, logor "Sušica" u Vlasenici.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Jesu li vas tu držali zatvorenog?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Samo što sam ja bio na ulazu. Znači od početka, od ulaznih vrata.

TUŽILAC AGA – PITANJE: Hvala vam. Sada molim da se svedoku pokaže tabulator 5, dokaznog predmeta 597. I zamoliću svedoka da nam opiše šta se vidi na toj fotografiji.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Na ovoj fotografiji se vidi logor "Sušica", prvi deo ovih baraka, to je šumarsko preduzeće "Birač" iz Vlasenice koje ovde drži svoju staru mehanizaciju. Naredna baraka, to je magacin Teritorijalne odbrane koji je u periodu od 1992. godine korišćen za skladištenje vojne opreme. Naredni hangar do njega je magacin u kome su držani zatvorenici, takođe magacin Teritorijalne odbrane. Ovde se vidi prostorija u kojoj je bila smještena straža, ovdje se vidi ovaj kamion, tu je bio toalet za zatvorenike logora "Batković" koji su vršili veliku nuždu. Pored ove rijeke koja se zove Sušica, na ovom ćošku je bio toalet na kojem se vršila mala nužda. Ovaj put je prema Vlasenici, ovaj put je prema Kiku i Lisovcu, preko ovog mosta, ulazni most, to je bila kapija, ovdje je bila jedna bandera u obliku slova "A" kao što je ova ovde ...

TUŽILAC AGA: Moraću ovde da vas prekinem, gospodine, hvala vam, to je dovoljno. Hteo bih da se izvinem Pretresnom veću što smo ovde dostavili crno bele fotografije, to je bilo zato što nismo imali vremena. Uglavnom, ja sam sada završio sa svojim glavnim ispitivanjem.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Osmanoviću, ja sam imao vaše dve izjave, ovu treću koju ste dali kasnije nisam, ali to nije nabitno. Prvu ste dali oktobra 1994. godine, a drugu oktobra 1995. godine, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pre toga toga, dali ste i izjavu Ministarstvu unutrašnjih posova Bosne i Hercegovine, Službi državne bezbednosti u Tuzli, 27. jula 1993. godine, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ovde ste svedočili 10. oktobra 1995. godine u *Predmetu Dragan Nikolić*, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je, tako je, već sam odgovorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste bili nekad u Novom Sadu ili Sremskoj Mitrovici?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam bio u Novom Sadu, bio sam u Sremskoj Mitrovici nekoliko puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na drugoj strani svoje izjave iz 1994. godine u pasusu 5, navodite kako je sve u Vlasenici bilo mirno do 23. ili 24. aprila 1992. godine?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete da je tada JNA došla u Vlasenicu?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Rekli ste da je tom prilikom u Vlasenicu došla motorizovana jedinica Novosadskog korpusa iz Sremske Mitrovice?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Okolopna motorizovana jedinica naružana tenkovima i borbenim transporterima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, koliko je meni poznato iz ovih podataka koje sam o vama dobio, vi niste služili vojni rok u Vojvodini, ni u Novom Sadu ni u Sremskoj Mitrovici, već u Nikšiću, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, u vojnoj pošti u Nikšiću 6523.

prevodioci: Molimo svedoka da malo sporije govori i sačeka sa odgovorom dok ne čuje celo pitanje

SUDIJA MEJ: Gospodine Osmanoviću, dobili smo još jedan zahtev od prevodilaca. Molim vas da govorite malo sporije i da sačekate, ja znam da je ovo teško, da vam je teško da ne odgovorite odmah, ali molim vas da sačekate dok optuženi potpuno ne završi sa svojim pitanjem, pa tek onda da odgovarate. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete na drugoj strani, to je u stvari druga strana izjave, jer je stvarna prva strana samo strana sa podacima, kažete: "To su bili vojnici motorizovane jedinice Novosadskog korpusa iz Sremske Mitrovice", i kažete: "Prepoznao sam tu jedinicu, jer sam služio JNA od 1984. do 1985. godine", pa mi recite, ako ste služili JNA u Nikšiću na osnovu čega ste vi prepoznali jedinicu Novosadskog korpusa ne ulazeći sad u to odakle je došla ta jedinica?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ovde se radi o prepoznavanju naoružanja, ne o prepoznavanju jedinice, nego o prepoznavanju naoružanja koje je posedovala jedino armija. To su u pitanju tenkovi, zna se šta je policija imala, šta je imala armija, tu se radilo o prepoznavanju naoružanja, a odakle meni podatak da je jedinica sremskomitrovačka, odnosno Novosadski korpus je iz razloga što sam upoznao jednog vojnika, mladog vojnika iz Bijelog Polja kome je ime Predrag, s kojim sam razgovarao i koji mi je rekao da je na odsluženju vojnog roka u Sremskoj Mitrovici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro to je na osnovu onoga šta vam je rekao taj vojnik iz Bijelog Polja, Bijelo Polje je u Crnoj Gori, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A pošto govorite o korpusu, ja sam shvatio da je tom jedinicom komandovao poručnik?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ja sam rekao da je tom jedinicom komandovao poručnik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste samo tu jedinicu koja je bila u gradu videli?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da je komandovao poručnik?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, vi znate da po vojnoj strategiji, veoma dobro znate da svaka manja jedinica podliježe nekoj većoj jedinici pod komandu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne ulazim sad u to. Vi govorite o Novosadskom korpusu i o jedinici koju ste vi videli kojom je komandovao poručnik. To je znači mogao da bude vod vojnika. Ako je poručnik komandovao, to nije mogao da bude nikakv korpus i neka veća jedinica vojnika?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine, šest tenkova koje sam ja video lično ne može da bude tenkovski vod, šest tenkova ne može da bude tenkovski vod i onoliki broj vojnika koji se šetao po gradu, koji je bio na svakom mjestu u gradu nije mogao da stane u tih šest tenkova koje sam ja vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo da ovo raščistimo, dakle komandovao je poručnik, a jedinica je Novosadskog korpusa, po vama. Odatle je došla ta jedinica?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Po mom mišljenju, Vlasenica se graniči sa područjem Han Pijeska koji ima izrazito jak garnizon stacioniran, nastanjeno većinskim srpskim življem, znam, jer sam se kretao po Milićima i Šekovićima, da je i tamo bilo, na poligonu u Milićima da je bila smještena vojska, znam da je bila u Tišću kod kartonaže smještena vojska, znači u grad su mogli da dođu iz tri pravca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali iz sva tri pravca iz kojih su mogli da dođu u grad su na teritoriji Bosne i Hercegovine?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ali do granice je nepunih 50 kilometara, u međuvremenu su u Zvorniku već bile srpske snage, u Bijeljini su bile srpske snage ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, vi znate da ni u Zvorniku ni u Bijeljini nije bilo JNA.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja se ne bih s vama složio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi tvrdite da je bila JNA u Zvorniku?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, nego da su bili ljudi iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da l' je neko bio iz Srbije ja u to neću da ulazim. JNA nije bila ni u Bijeljini, ni u Zvorniku.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: U Bijeljini jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da, ja sam ovde zabeležio, vi ste 10. oktobra izjavili da ste iz razgovora sa nekim vojnikom, Predragom. Saznali dobro da se radi o jedinici koja pripada, kako vi kažete, Novosadskom korpusu, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Upravo ja sam to i rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ste zaključili zato što vam je on rekao da je služio vojni rok u Sremskoj Mitrovici.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi ste služili vojni rok u Nikšiću, u Crnoj Gori. On vam je reko da je služio vojni rok u Sremskoj Mitrovici, a ne da je došao iz Sremske Mitrovice?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da služi vojni rok u Sremskoj Mitrovici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije rekao da je došao iz Sremske Mitrovice, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda ste po naglasku, pošto ste naučili taj naglasak dok ste služili vojni rok, upoznali taj naglasak dok ste služili u Nikšiću zaključili da je on iz Crne Gore, on vam je rekao da je on iz Bijelog Polja, pretpostavljam, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: On mi je rekao da je iz Bijelog Polja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sada vidite, koliko ja vidim iz ove izjave pošto vi po pismenoj izjavi svedočite, vi ste u izjavi od 4. oktobra rekli kako vam je taj vojnik rekao da tom jedinicom komanduje taj poručnik koga pominjete, da se on zove Musa i da je inače Albanac, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Tako mi je on rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, tom jedinicom koju sad ne možemo da identifikujemo je li vod, je li nešto više od voda, komandovao je poručnik koji je inače bio Albanac. To ste rekli u oktobru 1994. godine, međutim u izjavi nigde niste naveli u vašim kasnijim svedočenjima tu činjenicu, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nije me niko ni pitao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisu vas pitali, dobro. A dobro, gospodine Osmanoviću, je li tačno da ni tada ni kasnije, ni danas vi ne možete sa sigurnošću da kažete da li je ta jedinica bila iz Sremske Mitrovice i odakle je ona došla u vašu opštinu, odnosno mislim da ste rekli da je sve to u Vlasenici bilo, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, rek'o sam da je to u Vlasenici i stojim iza onoga što sam prvi put rek'o i danas to isto potvrđujem. Da je bila jedinica, da sam čuo od vojnika da je jedinica iz Sremske Mitrovice.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste čuli da je on služio vojsku u Sremskoj Mitrovici, on je tako rekao. No, da idemo dalje na ono šta je relevantno. Vi kažete ta jedinica u izjavi od oktobra 1994. godine zauzela najvažnije gradske službe u Vlasenici. I onda kažete: "Vidio sam ih to jutro kako su zauzimali službe", je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Zauzeli su poštu, to je komunikacija, banke, sudstvo, policijsku stanicu, zgrade hotela, pošto sam živio u blizini, bolnica, zauzeta je i bolnica, postavljena je straža, vojna straža ispred tih objekata. Opština, firme, preduzeća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi govorite da su zauzeli službe. Objasnite mi kako izgleda to šta vi nazivate zauzimanjem gradskih službi?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Zauzimanje gradskih službi, gospodine Miloševiću, ja vidim i smatram uzimanje policije pod vojnu komandu, znači vojnika ispred policijske stanice, ispred zgrade suda, ispred Skupštine opštine, ispred pošte, ispred banke, ja to tako vidim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo pokušavam da čujem to šta ste vi videli i da dobijem objašnjenja. A recite mi to kako su oni postavili, znači ispred tih važnih zgrada, ovde verovatno greškom gospodin Aga rekao da su zauzeli Ministarstvo, šta je rekao, Ministarstvo odbrane u Vlasenici i tako dalje, vi verovatno mislite na Sekretarijat za odbranu, opštinski, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Opštinski, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislite na te opštinske službe, je l' tako? A recite mi tada, kad ste videli da su oni došli i postavili straže ispred tih službi, da li su tom prilikom pripadnici te jedinice JNA, bilo koga maltretirali ili zlostavljali?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Pripadnici JNA su se šetali po gradu sa naoružanim dugim cijevima, topografskim kartama, a u policijskom vozilu su sjedeli ljudi pod maskama i ljudi bez maski koji su objavljivali da narod, muslimanski narod opštine Vlasenica, grada Vlasenica, da izvrši predaju naoružanja, u protivnom... Armija je tu da garantuje bezbjednost svima, Jugoslovenska narodna armija je tu da garantuje bezbjednost svima, a u slučaju nepredavanja oružja, armija će upotrebiti silu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja vas nisam to pitao, pitao sam vas tada kada su došli ti, ta jedinica JNA, ne možemo da precizno utvrdimo kolika je jedinica ali, jesu li oni nekog zlostavljali, maltretirali ili bilo šta?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Osim šetanja po gradu, ja nisam vidio da maltretiraju ljude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo su šetali po gradu?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, naoružani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vojnici su obično naoružani, to je ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ali samo u ratnim uslovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad je ta jedinica JNA bila, je li došlo do upotrebe vatrenog oružja uopšte?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: U Vlasenici kao Vlasenici nije bilo oružanog sukoba, nije bilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači za vreme boravka te jedinice JNA, jedinica nije nikoga maltretirala i nije upotrebjeno vatreno oružje,

je l' tako? Nije maltretirala, nije upotrebljeno vatreno oružje, nije bilo pucnjava. Je l' bilo ikakvih represalija koje bi se mogle pripisati toj jedinici JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je represalija koje bi se mogle pripisati toj jedinici. To je poziv na radnu obavezu da se ide na posao, u bankama limitiranost sredstava bez obzira koliko imate sredstava, limitiran je određeni iznos. Policijski sat je isto jedan vid maltretiranja ljudi, ograničenost kretanja i poziv ljudima da se vrate koji su otišli iz Vlasenice u pravcu Tuzle, da se vrate jer će izgubiti imovinu, jer će izgubiti posao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Osmanoviću, ako su oni bili tu prisutni, ako je objavljeno da svima garantuju bezbednost i ako je objavljen poziv da se svi ljudi vrate na posao, da li je to korak normalizacije odnosa u Vlasenici kad se pozivaju ljudi koji su pobjegli da se vrate, da normalno idu na svoj posao, je li to korak represije ili korak normalizacije stanja u Vlasenici? Molim vas da se razumemo, ja govorim isključivo o vremenu kad je prisutna ta jedinica JNA. Dakle, o tome govorim. Posle ćemo doći na to kad nije bila jedinica JNA.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Što se tiče toga da li je to stanje normalizacije, ja ću vam reći da to stanje normalizacije nije, jer iz razloga što su ljudi srpske nacionalnosti u prisustvu armije nosili oružje po gradu, muslimanski narod je izvršio predaju naoružanja, predaju naoružanja, znači dolazi se u jedan savremeni, savremeni logor gde si nenaoružan, pod represalijom straha, znači u obavezi si samo da odeš da radiš sa jednom glavom u torbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta znači da si obavezan da radiš, da ideš na svoje radno mesto i da se normalno radi ono šta si radio pre rata, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da. A kome je ta armija garantovala bezbednost? Muslimanskom narodu da se vrati, al' je ujedno Srbe naoružala, dozvolila da nose duge cijevi u gradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Osmanoviću, zar nije tačno da je taj vod ili veća jedinica od voda kojom komanduje taj poručnik Musa, Albanac, i tako dalje kad su bili u Vlasenici i pozvali da se vrate na posao da oni koji su pobjegli se vrate u Vlasenicu, dakle kad se sve to dešavalo, zar nije njihov poziv bio da svi civili predaju oružje?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, samo su neki Muslimani da predaju oružje?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Takva je bila ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Naredba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, jeste li vi čuli da je neko iz JNA izdao takvu naredbu?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, u vozilu koje se vozilo gradom, šetalo se gradom i poruka objavljivana Jugoslovenska narodna armija garantuje svima bezbjednost, svima bezbjednost, ali poziva muslimanski narod na predaju naoružanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako je glasilo znači, glasilo ono šta ste vi navodno čuli, saopštenje da JNA garantuje svima bezbednost, a samo Muslimane poziva na predaju naoružanja.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da i to nije navodno, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači ne poziva građane nego Muslimane da predaju naoružanje?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Građane muslimanske nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste mi odgovorili, hvala vam lepo. A, dobro, recite mi, dok je bila ta jedinica JNA, koliko dugo je bila ta jedinica JNA u Vlasenići?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Otprilike mislim negdje do polovine maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kad su došli ako biste bli ljubazni da me podsetite?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: U aprilu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: 23, 24. aprila, znači do polovine maja bili su nešto manje od tri nedelje, je l' tako? Kad je ta jedinica otišla, znači otišla polovinom maja, gde su oni otišli?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Tenkovi su ostali, samo su se ljudi izgubili. Ljudi su napustili grad ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jedinica je napustila grad.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jedinica je napustila grad u ljudstvu, ali tehniku ostavila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači jedinica JNA je bila tri nedelje, od 23. do 24. aprila do sredine maja. E sad, vas molim da mi odgovorite, pošto su mi ovo bitna pitanja, da li je za vreme, dakle dok je ta jedinica bila u gradu, ta jedinica JNA, bilo koji žitelj Vlasenice uhapšen?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, uhapšen je Hasan Kuljančić, koji je dana 23. na 24. aprila, ulaskom armije u grad radio u fabrici namještaja, on je uhapšen i proveo cijelo vrijeme u staniči milicije u logoru, u opštinskom zatvoru u logoru "Sušica" i logoru "Batkovići". 21. jula 1993. godine je izašao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da ne proširujemo u ovom trenutku taj period. Znači da li je, osim tog jednog čoveka, još neko uhapšen za ove tri nedelje dok je bila ta jedinica JNA u Vlasenici?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je privođenja, bilo je privođenja, traženi su ljudi iz stranke SDA, stranke koja je organizovala referendum za suverenu Bosnu, traženo je nešto, ljudi su odvođeni na sat, na dva, neko je bio dan, neko je bio tri dana, pa je puštan, ali Hasan Kuljančić, Dževad Topalović su bili cijelo vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I Hasan Kuljančić i Dževad Topalović, ko je njih uhapsio?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Njih je uhapsila armija, zauzimanje fabrike namještaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali kad je armija otišla sredinom maja, nije ih povela sa sobom, pretpostavljam.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ostavila ih je Srbima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ostali su u zatvoru u kome su i bili, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je iko povređen ili ubijen dok je bila ova jedinica JNA u Vlasenici?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam vidio da je neko ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je neko povređen, tučen, dok je bila jedinica JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Hasan Kuljančić je tučen, Dževad Topalović je tučen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dok je bila ova jedinica JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ko ga je tukao pošto jedinica JNA ne drži zatvor, pretpostavljam?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja nisam bio tu da vidim ko ga je tukao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Otkud znate da ih je neko tukao dok je bila jedinica JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Zato na dan dolaska u zatvor, Hasan Kuljančić nije imao ni jednog zuba u glavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste se vi sa njim videli?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam se sa Hasanom Kuljančićem lično vidio 2. juna, a sa Dževadom 22. maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste se videli s njima i vi ste uhapšeni pošto su vojnici JNA otišli, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Četvrti, peti dan.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto tamo nije više bilo vojnika JNA, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sve ovo šta se događa, o čemu svedočite, događa se pošto je JNA otišla iz Vlasenice, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: I jedno i drugo, i jedno i drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako znači i jedno i drugo?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Znači da imam izjavu koja veže i period dok armija nije napustila grad i period kad je armija napustila grad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem za vreme dok je Armija još bila u gradu, odnosno ta jedinica kojom je komandovao taj poručnik, uhapšena su ta dva čoveka. Nije vam poznato da je bilo ko maltretiran dok je bila jedinica JNA u gradu.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tada, recite mi molim vas, u toku boravka te jedinice u Vlasenici zapaljena bilo čija kuća ili opljačkana bilo čija kuća?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Zapaljene su tri kuće u Vlasenici. Zapaljena je kuća komandira stanice milicije Fadila Turkovića, Huse Dautovića, zapaljena je jedna kuća od jednog molera koji se zove Fikret, ona je smještena u centru grada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi ko je zapalio te kuće?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam. Ja nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znam da vi niste, ali šta mislite, ko je zapalio te kuće?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Znajući ko se kretao, da su kuće izgorjele u po bijela dana, a zabranjeno vatrogasnoj jedinici da interveniše da ih ugasi, onda stvorite sliku sami.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tokom boravka... Dobro, to neću ni da vas pitam, nije formiran nikakav zatvor za vreme boravka JNA, jer ta dva čoveka koja su uhapšeni dok je bila JNA i odvedeni u policijsku stanicu i u redovni zatvor, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, u Vlasenici nije postojao ni redovni ni vanredni zatvor do dolaska JNA, tek tada je u policijskoj stanici oformljen zatvor od jedne prostorije na jednom spratu i jedne prostorije na drugom spratu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, razumem, ali sami ste mi objasnili dok je bila JNA, dva čoveka su uhapšena?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, u osnovi, bilo je privođenja i puštanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, kažete po sat, po dva su odvođeni i ljudi puštani. A policijsku stanicu, pretpostavljam nije držala JNA nego policija.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Policija uniformisana, normalno i naoružana kao i svaka policija, ali striktno srpski ili srpske nacionalnosti ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne ulazim u to, ja govorim o ovoj jedinici JNA. Zatvor nije držala jedinica JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim, ta jedinica nije imala veze sa zatvorom?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ti zahtevi da se preda naoružanje, to je činjeno da se spreči međunacionalni sukob lokalnog stanovništva u Vlasenici i eventualni napadi na JNA koji su već postali praksa, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne bih se složio s vama. Ako je predaja naoružanja, gospodine Miloševiću, samo za jednu stranu, a druga strana ostane naoružana, znači to nije spriječavanje sukoba, ne vidim to kao spriječavanje sukoba već čisto kao pomoć jednoj strani da može maltretirati i ponižavati drugu stranu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: JNA je garantovala svima bezbednost i verovatno bi ta bezbednost bila svima garantovana da nije doneta odluka da JNA napusti Bosnu i Hercegovinu, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, gospodine Miloševiću, ali odlukom JNA o bezbjednosti, ja sam očevidac, svjedok da sam izgubio sve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ništa niste izgubili dok je bila JNA tamo.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Sve ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nego ste izgubili pošto je JNA otišla.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Tom odlukom o bezbjednosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. To šta ste sve izgubili, izgubili ste pošto je JNA otišla. Vi ste i uhapšeni pošto je JNA otišla?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, vjerujući u JNA. Vjerujući njoj, njenim odlaskom grad je blokiran, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: JNA je bila prisiljena da napusti Bosnu i Hercegovinu, pa nije mogla više da vam pruža zaštitu kao što znate. Ali dobro, sad mi recite, je l' bilo nekih međunacionalnih sukoba između Srba i Muslimana za vreme prisustva jedinice JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije. Zar nije to najbolji dokaz da JNA nije dozvoljavala nikakve sukobe?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To nije dokaz, gospodin Miloševiću, a nije ni dokaz, od opštine Vlasenica jedan dio nije htio da preda naoružanje, to je Mjesna zajednica Cerska i oni su ostali ne svojoj teritoriji, u svom mjestu još jednu godinu posle toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem, samo ja ne želim da budem sugestivan u pogledu svojih pitanja, da sugeriram vama odgovor nego imam u vidu da ste vi svedočeci ovde protiv Nikolića rekli da se zadržala JNA do polovine maja, što ste ponovili malopre i potom povukla na područje Srbije, a sad smo ustanovili da dok je bila prisutna ta jedinica JNA, nije bilo maltretiranja ljudi, ubijanja, upotrebe vatrenog oružja i tako dalje, dakle nije bilo ništa od toga. Vi ste prvi put uhapšeni krajem maja, početkom juna, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam. Uhapšen sam 22. maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nedelju dana pošto je JNA napustila grad.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo četiri, pet dana po napuštanju grada.

SUDIJA KVON: Svedoče, pitanje je postavljeno o vašem prvom hapšenju, ne o drugom hapšenju. Da li je to bilo 22 maja?

SVEDOK OSMANOVIĆ: Prvi put sam odveden ispred banke kad sam došao, i odveden od strane Nenada Mumovića u policijsku stanicu da me pitaju zbog čega će mi te pare i pušten sam, nisam maltretiran tada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima jedna stvar koju bih želeo da mi objasnite, molim vas. U svojoj izjavi iz oktobra meseca 1994. godine. Želeo bih da pokušate da se setite da mi date tačne datume. U izjavi iz oktobra meseca 1994. godine objašnjavajući kada ste prvi put bili hapšeni vi navodite, nakon odlaske, to nema veze s vašim hapšenjem, ali pominjem vam ovu rečenicu koju vam citiram iz vaše izjave: "Nakon odlaska regularnih vojnika JNA, oko 5. maja 1992. godine rezervni oficiri su se zadržali sve do kraja maja" i tako dalje. Znači regularni vojnici JNA su otišli već oko 5. maja, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, regularna vojska, odnosno oni mladi vojnici, ja ih nisam više viđao od 5. maja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Regularni vojnici JNA u ovoj vašoj izjavi već 5. maja su napustili ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači ako su došli 22. i 23. aprila ta jedinica, a otišli 5. oni nisu bili ni pune dve nedelje?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, ali ja samo kažem regularni vojnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja ne govorim sada o raznim rezervistima iz mesta u kome su i tako dalje, koliko oni gde se zadržavaju, oni su posle ostali sve vreme kao pripadnici Vojske Republike Srpske.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nije tačno, gospodine Miloševiću, da su ostali cijelo vrijeme. Ostali su dok nisu naučili lokalne Srbe upotrebi tenkova i upotrebi borbene oklopne mehanizacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ja govorim o rezervnim oficirima koji su se zadržali krajem maja, ništa drugo. A recite mi, molim vas, znači već od 5. maja 1992. godine nijednog regularnog pripadnika JNA nije bilo na području Vlasenice?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Regruta, regruta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad su ta dva čoveka koji vi kažete uhapšeni?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: 22. aprila, 23. aprila, od prvog dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Od prvog dana ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači ako su se ovi regularni povukli, ostali su lokalni.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Lokalni i oni što su došli sa regularnim. Stariji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, pošto kažete da su ostala neka vozila, gde su se nalazila ta vozila pošto su se regularni vojnici JNA povukli, gde su tačno bila parkirana ta vozila?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nasuprot stadiona u Vlasenici, sportskog stadiona bila su parkirana tri tenka. U muslimanskom groblju, tačno u groblju je bio parkiran jedan tenk, jedan tenk i jedan transporter su se šetali po gradu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je sve posle odlaska JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Dok je mehanizacija, dok je regularna vojska, znači regruti koji su na redovno odsluženju vojnog roka bili, tenk je bio jedan u muslimanskom groblju, a ostali su bili kod igrališta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ako su ova svoja vozila oni ostavili, kako su oni otišli iz Vlasenice?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam kako su oni otišli, gospodine Miloševiću, ali vozila su ostala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovo smo dakle račistili, pošto se JNA povukla, kako ste vi sami utvrdili, došlo je do vašeg hapšenja i hapšenja još jednog broja Muslimana sa područja Vlasenice, je l' tako? I sada vi u svojoj izjavi datoj istražiteljima napominjete jedan broj imena lica, Srba koji su, po onome kako vi tvrdite učestvovali u hapšenjima i ispitivanjima vezanim za posedovanje naoružanja i napadima na srpska sela, je l' tako? Je li vam poznato nešto o tim napadima na srpska sela, što su vas ispitivali o tome?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Postavljeno je pitanje da li znamo ko je, ko je otišao za Cersku, ko je otišao za Cersku, kuda je otišao, jer u Vlasenici nije bilo oružanih sukoba, nije bilo oružanog konflikta, prvi oružani konflikt je bio napad Srba na Cersku, pokušaj ulaska u Cersku koje je etnički 100 posto muslimanski živalj, oni to nisu dozvolili armiji, srpskoj armiji, a ni JNA

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kad je to bilo?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo u maju mjesecu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad u maju?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, ja datum ne znam u maju, ali u maju ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači pošto je otišla JNA ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: U svakom slučaju kad je otišao regrutni sastav armije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači redovne snage JNA kad su otišle, posle je bio taj napad na Cersku, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a sada mi recite, pošto ste vi nabrojali, ja sam vas podsetio da pominjete jedan broj lica, imena i tako dalje, recite mi da li među svim tim imenima, neću sada da se upuštam da ih sva pominjem, neću sad ja da se upuštam u njihovo nabrojane, vi ste ih nabrojali, da li se nalazi makar jedno jedino lice sa područja Republike Srbije?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Sa područja Republike Srbije nalazi se Goran Višković zvaní Vjetar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači jedan je bio među njima. A odakle je taj Goran Višković?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Iz okoline Rume.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svi ostali su isključivo ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Svi ostali su ili iz Tišće ili iz Šekovića, Vlasenice ili Han Pijeska ili Milića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači jedan se zatekao iz Srbije, a ostali su, sva ova mesta koja ste nabrojali su praktično mesta u vašoj okolini, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sad mi recite, molim vas, pošto prilikom ovog svedočenja datog u predmetu protiv ovog Nikolića, navodite kako je on bio pripadnik JNA.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Naoružan automatskim naoružanjem koje je posjedovala Jugoslovenska narodna armija, obučen u uniformu koju je posjedovala Jugoslovenska narodna armija, vozilima koja su nosila tablice Jugoslovenske narodne armije, šta bi vi zaključili?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a nije li međutim tačno da ste vi, odgovarajući na pitanja, ja ne znam sada tačno transkript, upravo strane koju zastupa gospodin Aga naveli kako tog Nikolića poznajete od ranije i da je on takođe lokalni Srbin?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da. Poznajem gospodina Nikolića iz grada, sa ulice, iz ugostiteljskog objekta

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo sam to hteo da ustanovim da je reč takođe o lokalnom stanovniku. A da li je tačno da je on bio zaposlen kao civil u preduzeću "Altro" pre rata, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, i toje tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da je njegov brat radio kao službenik u opštinskoj administraciji?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste, u poreskoj upravi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači ljudi koji su meštani Vlasenice, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sada, je li tačno da ste svedočeci u procesu protiv njega, 10. oktobra rekli da je on bio član Specijalne jedinice srpske policije Opštine Vlasenica?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam rekao to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zbog čega ste onda tvrdili da je bio pripadnik JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zato što kažete da je obukao takvu uniformu? Takvih uniformije bilo koliko hoćete.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Tih uniformi da, ali oružja gospodine ne i vozila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta je bio, ne želim da osporavam jednu ili drugu stvar, želim da utvrdite, da se opredelite za to, je li on bio pripadnik JNA ili je bio pripadnik ovo što ste rekli, "član Specijalne jedinice srpske opštine Vlasenica"?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako ste rekli u transkriptu, strana 24, red od 7 do 11, kažete "član specijalne jedinice Srpske Opštine Vlasenica".

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Dragan Nikolić zvani Jenki je prije rata bio zaposlen u fabrici "Alpro" u Vlasenici, fabrika aluminijumskih otpresaka. Međutim, od dana formiranja, plebiscita srpske opštine Vlasenica SAO Birač, Nikolić je viđen u uniformi maskirnog tipa, naoružan automatskim naoružanjem kod rudnika boksita "Vlasenica", tu sam ga vidio prvi put naoružanog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja mislim, pravo da vam kažem to me mnogo ne interesuje, ja samo želim da ustanovim pošto kažete da je bio pripadnik policijske jedinice, on nije mogao biti pripadnik JNA. Samo još jednu temu da raščistimo, gospodine Osmanoviću. Vi tvrdite da ste bili u nekim logorima, ja sam ovde zapisao Sušica i Batkovići. To su dva različita, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To su dvije različite sredine

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na dve različite lokacije. Malopre smo videli jedan fotos gde ste vi rekli da to predstavlja logor "Sušica", on je napravljen, kad je napravljena ta fotografija?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Vidjeli smo mi dva fotosa ovdje, Sušica ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovaj iz aviona koji prikazuje zgrade, to ne govori ništa, pa nemam šta da vas pitam u vezi s tim. Ali ono kad se vide ljudi, kad je napravljen taj ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam ja kad je napravljen taj snimak, a onaj snimak iz aviona govori tačno lokaciju tog logora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, lokacija je tamo valjda u toj Opštini Vlasenica, je l' tako? A onaj snimak ne znate kad je napravljen?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ali po mom mišljenju da je napravljen posle odlaska svih ljudi koji su ostali iz Vlasenice, iz logora "Sušice", kad je logor "Sušica" prazan ostao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ja sam video da je ono jedna velika sala, kako vi kažete hangar, da ima samo nekoliko ljudi, a da se uza zid nalaze nekakvi sanduci od oružja ili municije.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Plastični sanduci od oružja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, sanduci od oružja. A sami ste rekli kad ste objašnjavali onaj drugi snimak da je tu bilo skladište Teritorijalne odbrane.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa šta pokazuje onda taj fotos na kome se vide sanduci od oružja i nekoliko ljudi u tom hangaru?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Pokazuje unutrašnjost hangara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pokazuje unutrašnjost hangara?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jesu li unutra ljudi koji su zatočeni ili su ljudi koji se kreću tim hangarom?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, gospodine Miloševiću, ko su ti ljudi apsolutno na ovoj slici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li možemo da znamo, gospodine Mej (May), kad je napravljen taj fotos, ko su ti ljudi i kakav je to dokazni predmet na kome se ne vidi praktično ništa i ne zna se kada je napravljen?

SUDIJA MEJ: Svedok je identifikovao tu fotografiju kao fotografiju unutrašnjosti logora. Ako želite još neke detalje, siguran sam da vam Tužilaštvo može da da te detalje posle pauze.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Neću da se upuštam u to, ali nije prvi put da se za dokazne predmete uzimaju stvari na kojima se u stvari ne vidi ništa. Vidi se neki hangar u kome su sanduci sa municijom ili prazni, od oružja, puni sa oružjem ...

SUDIJA MEJ: To nema veze. To se samo odnosi na težinu koja će da se prida tom dokaznom predmetu, ništa više.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja stvarno ne vidim, gospodine Mej, kako se može govoriti o težini takvog snimka. A recite mi, molim vas, pošto kažete da ste bili u tim logorima, pošto ja o tome ništa ne znam, da mi objasnite nešto šta sami pišete ovde. Vi kažete: "Za vreme mog boravka u Batkoviću, nas su premlaćivali", vi kažete, to vam je na strani 14 vaše izjave, kažete "premlaćivali su vas Fikret Smajlović s nadimkom Piklić, Džemal Zahirović, s nadimkom Špajzer i Esad Bekrić" i kažete "sami su hteli da učestvuju u premlaćivanjima, jer su tukli zatvornike u prisustvu i bez prisustva drugih stražara. Činilo se da su gori od četničkih stražara", tako ste vi doslovce ovde napisali, pretpostavljam da se toga sećate.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Sejećam se, gospodine Miloševiću i objasniću vam kako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ali mene interesuje jedna stvar. Vi ovde svedočite o premlaćivanjima i iz vaše same izjave proizilazi da ste upravo najveća premlaćivanja doživeli od Muslimana.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Momenat, gospodine Miloševiću, ne bih da me prekinete ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vas neću prekidati uopšte.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Dolaskom u Batkoviće, transportom iz Vlasenice za Batković dana 30. juna 1992. godine preko područja Opštine Vlasenica, Šejkovići, Zvornik i Bijeljina, prvo smo isprebijani od stražara srpske nacionalnosti koji su nas tu, ko je imao još šta dragoceno opljačkali, isprebijali i onda se povukli iza zatvorenih vrata. Nakon nekoliko dana dovedena je grupa ljudi iz Brezovog Polja, Skupština opštine Brčko među kojima

je bio Fikret Smajlović zvani Piklić, Džemal Zahirović, zvani Špajzer je došao u grupu zajedno sa mnom, odakle on u Vlasenici, kako je on dospio u Vlasenicu, u logor "Sušicu" nije mi poznato, međutim ta dva čovjeka, do dolaska Esada Bekrića zvanog Beretka, policajac, jedni su ga zvali Beretka, jedni su ga zvali policajac

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde imate samo da piše ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite da svedok završi, dozvolite da završi. Nastavite, gospodine Osmanoviću.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To su trojica ljudi koji su se kretali u prisustvu stražara logora "Batković" koji su tukli u prisustvu stražara i koja su njih dvojica, Smajlović i Fikret, Bekrić Esad su hodali uniformisani, uniformisani po hangaru i po krugu, a Fikret Smajlović zvani Piklić je dolazio sa svojim vozilom. Koji zatvorenik ima sa svojim vozilom u zatvoru, po logoru?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni jedan.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ni jedan. On je bio taj, znači imao je podršku straže, podršku komande, te koja je tu trenutno bila i bio je gori od mnogih četničkih stražara. Ja sam tako rekao, gospodine Miloševiću, i tako stoji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja upravo samo to i tvrdim ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam vam samo pojasnio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Osmanoviću, da ste vi boraveći u logoru, najveće maltretiranje doživeli u stvari od Muslimana, pošto kao što se može videti po imenu i taj Fikret Smajlović zvani Piklić i Džemal Zahirović koji se zvao Špajzer i Esad Beklić, tu ste stavili tačku ne kažete da je imao neki drugi nadimak, ali nije važno, kažete da svu trojicu potvrđujete sva trojica su Muslimani, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da, u logoru "Batković".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U logoru "Batković" i očigledno je to da nisu zatvorenici pošto kažete da ide u uniformi, da dolazi automobilom, prema tome, pretpostavljam da nije zatvorenik nego su ti Muslimani koji

su vas tu tukli bili stražari u tom logoru "Batković", je l' tako, gospodine Osmanoviću?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Stražari nisu bili, gospodine Miloševiću, nemojte da navodimo neke kontra stvari. Smajlović Fikret je dolazio, odlazio, ali je spavao u logoru "Batković" na posebno uređenom krevetu, na posebno uređenom krevetu. Bekrić Esad, policajac je takođe spavao u logoru "Batković", Špajzer je doveden zajedno samnom iz Vlasenice, već je bio u logoru "Vlasenica". Kako je i odakle došao ja ne znam do Vlasenice, zajedno sa mnom je došao u Batkoviće, spavao je, on nije izlazio da se šeta, jedini od njih je vozio vozilo Smajlović Fikret. Ovaj je nosio, i jedan i drugi, maskirnu vojnu uniformu, takvi su dovedeni, a ja ne mogu da kažem da su oni bili stražari, bili su pripadnici zatvora, tog pritvora kao i ja. Ali su tukli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, oni u uniformama svi su nesumnjivo Muslimani, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nisu svi, samo njih trojica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E sad da vas pitam, pošto kažete njih trojica, ta trojica su nesumnjivo Muslimani?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti su vas najviše tukli?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nisu najviše, ali su tukli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako ste napisali. A da li je tačno da su u logoru Sušica bili neki Braco Agić, Alija Ferhatović ...

SUDIJA MEJ: Mi smo se ovim bavili već 10 minuta. To je više nego dovoljno. Mi možemo da pročitamo i shvatamo vašu poentu. Nećete ništa postići ponavljanjem pitanja, gospodine Miloševiću. Da li imata nešto drugo šta želite da pitate svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prvi put pominjem ova druga imena, jer sam ova tri pomenuo, ali u logoru "Sušica" kažete da su bili Braco Agić, Alija Ferhatović, Bernes Hadžić, Enes Hadžić, Ekrem Klempić, Nedžmin Aganović, da li je tačno da je izvesni Meho Kulančić, takođe Musliman stavljao so na ranu na izvesnog drugog Muslimana i ostalih Muslimana, je li to tačno ili nije?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Stavljao mu je i slane obloge, gospodine, da mu opadne otoci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako znači. A šta su ovi svi koje sam nabrojao u logoru "Sušica" ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To su Muslimani iz Vlasenice koje je Dragan Nikolić zvani Jenki postavio da kada se zatvore vrata hangara logora "Sušica" koji će da posmatraju koji će da se kreće, ko se premiješta i da li neko ko dobija hranu od kuće, slučajno neko kome uspije da se proturi hrana od kuće, dobije neko pismo neku informaciju, ti ljudi su bili njegovi doušnici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To su bili isto tako zatvorenici, a bili doušnici ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Takođe zatvorenici

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koji su takođe maltretirali druge zatvorenike?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nisu oni maltretirali druge zatvorenike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta su radili? Samo prijavljivali ovome upravniku logora?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Komandantu logora. On nije bio upravnik nego komandant.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da ste celu izjavu ili gotovo celu izjavu koju ste istražiteljima dali 10. oktobra 1995. godine, dakle dan posle svedočenja u *Predmetu Nikolić*, posvetili maltretiranju koje ste preživeli u Batkoviću, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U stvari, to maltretiranje pripisujete pre svega tom Pikliću, Špajzeru i tom Bekriću, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Koliko vidim, gospodine Miloševiću, spominjete samo trojicu, ne spominjete Velju, Zorana, Gligora, Majora i ostale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja spominjem one koje ste vi, ja sam vam pročitao ceo pasus ove vaše izjave, nijednog nisam iz tog pasusa izostavio, ja ne mogu sad čitavu izjavu da čitam. Hteo sam da ustanovim, dakle da ste najveća maltretiranja i prebijanja vi doživeli upravo od Muslimana za vreme vašeg boravka u Batkoviću?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: To je vaša konstatacija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne, ja sam pokušao vas da citiram, nije moja konstatacija ...

SUDIJA MEJ: Nema svrhe da se nastavlja ova rasprava, pređite na drugu temu. Ostalo vam je još šest minuta, gospodine Miloševiću. A sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta. Gospodine Osmanoviću, imajte na umu da ni sa kim ne razgovarate o svom svedočenju dok se ono ne završi. Sada ćemo da napravimo pauzu.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nastaviću, gospodine Mej. U vezi sa uniformama, vi ste služili vojsku, je l' tako, i imali ste isto tako uniformu JNA, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li bilo opšte poznato širom Jugoslavije da rezervisti svi imaju uniforme JNA?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome, i ovi koji su bili u policiji i nekom rezervnom sastavu, svi su nosili uniforme JNA koje su bile njima na raspolaganju sve to vreme i pre nego što su izbili sukobi, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Još samo jedno pitanje koje se odnosi na Cersku. Rekli ste da je u Cerskoj bila jedna jedinica Armije Bosne i Hercegovine. Koje to bio, jesu to bile Zelene beretke ...

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam ko je to bio, ali znam da je iz Cerske narod se organizovao, nije dozvolio da padne pod uticaj takozvane armije i srpskih snaga. A ja Zelene beretke, gospodine Miloševiću, nisam vidio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Patriotska liga ili nešto slično?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam vidio to, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kolika je bila ta jedinica u Cerskoj?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate koje komandovao tom jedinicom?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znate ni broj, ni ko je komandovao, niti šta drugo, sem da je bila jedna muslimanska jedinica u Cerskoj?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ne, gospodin Miloševiću, broj koji je bio ne znam, ko je komandovao, ne znam, ali sam upoznat da je bila jedna jedinica.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ona se održala, kako kažete, punih godinu dana?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Do februara mjeseca 1993. godine, pa do Cerske, Konjević Polja, odnosno formiranjem enklave Srebrenica, narod u kojoj grupi je došla i moja majka iz Cerske, preko Crnog vrha se stiglo u Tuzlu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu to bile one jedinice pod komandom Nasera Orića, tu u enklavi Srebrenica, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja ne znam koje bio komandant u Cerskoj, ali Srebrenica je od mene 60 kilometara daleko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kolko je daleko Cerska od vas?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Cerska je od mene 30 kilometara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako uopšte vi imate neka saznanja o tome šta je bilo u Cerskoj i šta se događalo u Cerskoj?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Moja majka je bila zatvorenik logora "Sušica", moja sestra je bila zatvorenik logora "Sušica" i jedna i druga, druga je ostala u Sušici, ona nikad nije došla, a majka i sestra su prebačene u Cersku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To jest, prebačene na teritoriju koja je bila pod kontrolom muslimanskih snaga, je l' tako?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Jeste. Puštene su u Cersku, a iz Cerske su 3. februara došle u Tuzlu, 1993. godine

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad ste vi razmenjeni?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam razmjenjen 21. jula 1993. godine u Kovačici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi koliko je tada razmenjeno još Muslimana sa vaše strane?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Mislite iz logora "Batković"?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne znam koji su to logori bili i koliko je uopšte razmenjeno tada ljudi.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Iz logora "Batković" preko 400 ljudi je razmenjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za koga je razmenjeno, da li ste imali prilike da vidite?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Vidio sam da prolazi narod i s jedne i s druge strane. S jedne strane su išli muškarci iz logora "Batković", s druge strane su išli ljudi koji su došli iz okoline Tuzle, ja sam tada otišao za Tuzlu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti koji su dolazili s druge strane, to su bili Srbi koji su bili razmenjeni?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jesu to bili vojnici ili su to bili civili?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Nisam vidio vojnike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači razmenjeni sta za civile?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Razmenjen sam za civile.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Hvala, nemam više pitanja. Hvala, gospodine Mej.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Samo jedno pitanje, časni Sude. Gledajući na stranu 68 prve izjave svedoka, nema potrebe da se daje svedoku ova izjava pošto se radi o veoma jednostvnom pitanju.

SUDIJA MEJ: Šta ste rekli, koja strana?

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Ne, pasus 68, oprostite. Gospodine, u vašoj izjavi ste spominjali to kako su bile promenjene uniforme pošto su Srbi preuzeli vlast u Vlasenici. Možete li da nam objasnite u čemu se sastojala ta promena?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Promjena uniformi kada su Srbi preuzeli vlast u Vlasenci sastojala se da su lokalni Srbi koje sam ja poznao nosili bijele trake na reverima, došlo je do promjene amblema. Nekada je Jugoslovenska narodna armija imala zvijezdu petokraku na kapama, sada je bila tipična srpska zastava.

PRIJATELJ SUDA KEJ – PITANJE: Molim vas da opšete tu zastavu? Šta mislite kad kažete "tipična srpska zastava"?

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Zastava koja se nalazila nekada je trobojka sa zvijezdom petokrakom, odnosno na kapi vojske je bila samo zvijezda petokraka. Zamjenom amblema skinuta je zvijezda petokraka, izbačena crvena, a stavljena je trobojka plava, bijela i crvena zastava, identična crvenoj zastavi koja je danas jedno vrijeme bila zastava Jugoslavije, a jedno vrijeme zastava u Republici Srpskoj.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zastava Jugoslavije je crveno plavo bela, to pretpostavljam znate, a Srbije crveno, plavo, belo.

SVEDOK OSMANOVIĆ – ODGOVOR: Dobro, redosled boja, ja ne ulazim u redosled boja, gospodine Miloševiću.

SUDIJA MEJ: Gospodine Aga, molim vas da brzo završite.

TUŽILAC AGA: Ja nemam dodatnih pitanja.

SUDIJA MEJ: Gospodine Osmanoviću, hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite, sad možete da idete.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs (Nice), mi imamo jedno administrativno pitanje. Na prošloj sednici gospodin Tapušковиć je pokrenuo jedno pitanje, naime radi se o zapisniku sa sednice Predsedništva za koji je tražio da se uvrsti u dokazni predmet 328, tabulator 16. Zapravo to je već prethodno bilo uvršteno u potpunosti, prema tome, nema potrebe da se to radi ponovo.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Mogu ja da kažem u čemu je problem? Gospodinu Tapušковиću je to bilo dostavljeno samo na engleskom, a ne i na BHS-u.

TUŽILAC NAJS: Ja koliko znam, evidencija gospodina Tapušковиća je jedna od najboljih u ovom postupku. Ja imam jedno dosta kratko administrativno pitanja, možda bi bilo najbolje da ga iznesem na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: U redu, privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

SVEDOK B-1746: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sedite.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC PEK

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim da se svedokinji da izjava na engleskom. Gospođo, pogledajte, molim vas na prvu stranu te izjave. Da li su tu navedeni vaši lični podaci?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC PEK - PITANJE: Gospođo, vaš potpis se nalazi na prvoj strani te izjave, je li to izjava koju ste dali 5. aprila 2000. godine i onda ponovo 20. aprila 2002. godine?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC PEK - PITANJE: Sem nekih razmimoilaženja na koja ću da se osvrnem kasnije, da li je sadržina te izjave tačna, koliko je vama poznato?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC PEK: Časni Sude, molim da se ova izjava uvrsti u dokazni materijal po Pravilu 89(F) i da se dodeli broj za dokazni predmet. Ova izjava je u skladu sa nalogom Pretresnog veća od prošle nedelje.

SUDIJA MEJ: U redu.

sekretar: Časni Sude, sledeći broj dokaznog predmeta je 598. Dokument će biti pod pečatom.

TUŽILAC PEK: Pročitaću rezime. Svedokinja je Muslimanka, Bošnjakinja iz opštine Doboje. Živela je u selu koje se zove Miljkovac, otprilike tri kilometra od grada. Ona će sada opisati napad na Doboje i situaciju u Miljkovcu i u opštini Doboje, pre i posle napada. Svedokinja opisuje Doboje kao opštinu sa mešanim nacionalnim sastavom, broj stanovnika je bio oko 25.000 ljudi, od kojih je otprilike 49 posto bilo Muslimana. Selo svedokinje je pretežno bilo muslimansko. Svedokinja opisuje u svojoj izjavi razne objekte JNA u opštini Doboje. Glavna kasarna JNA se nalazila u Miljkovcu otprilike na kilometar od mesta gde se nalazila svedokinja. Toje bio veliki objekat za obuku i svedokinja se vozila pored tih objekata svaki put kada je išla kući. Pored toga su se nalazili objekti u selima Ševarlije i Potočani kao i poligoni za obuku u selima Putnikovo Brdo, Plane i Prisade. Svedokinja kaže da je znala da se oružje delilo Srbima u Doboju krajem 1991. godine. Kada je izbio rat u Hrvatskoj,

krajem 1991. godine svedokinja je primetila da puno Srba nije dolazilo na posao, bilo da su bili na vojnoj obuci ili da su išli dobrovoljno da se bore u Hrvatskoj. U martu ili aprilu 1992. godine svedokinja je videla kako vojnici kopaju rovove i kako raspoređuju topove izvan objekta JNA pored njenog sela. U aprilu 1992. godine počela je noću da čuje pucnjavu u okolnim selima. Takođe je počela da primećuje kako se privatna vozila kreću bez registarskih tablica. Vojnici u ovim vozilima imali su maskirne uniforme i imali su crvene beretke. Bilo je opšte poznato da su bili iz Srbije. Oni su se nalazili u kasarni JNA blizu kuće svedokinje. Grad je bio prepun tih ljudi. Svedokinja je videla kako oni pljačkaju i pale kuće u susednom selu Plane. Svedokinja kaže da su se redovni srpski vojnici plašili Crvenih beretki, ona je čula da su redovni vojnici pokušavali da izbegnu da idu da se bore na front i da su ih Crvene beretke vezivale u rovovima da bi ih sprečile da beže sa fronta. U maju 1992. godine svedokinja opisuje da je došlo do etničkog čišćenja koje su izveli Srbi iz specijalnih snaga poznatih kao Crvene beretke i "Beli orlovi" i da se to desilo u Doboju. Oni su imali maskirne uniforme za razliku od redovnih JNA vojnih uniformi koje su nosili rezervisti. Muslimani i Hrvati su počeli da napuštaju to područje zato što su bili uplašeni. "Beli orlovi" i Crvene beretke su počinili mnoge zločine. Muškarce su hapsili i odvodili, žene silovali i bio je puno pljačkanja po gradu. Svedokinja je navela razne objekte za zatvaranje koji su postojali u gradu. Takođe je opisala da je jedan takav objekat bio u kafiću "Perčo" gde su premlaćivanja vršile Crvene beretke. Ona je opisala kako su zatvorenike prevozili na front gde su obavljali prinudni rad. Doboj je napadnut 2. maja 1992. godine. Opštinske objekte su preuzeli Srbi. Svedokinja opisuje granatiranje i kako se krila sledećih sedam dana u podrumu. Otprilike četiri ili pet dana kasnije, srpske snage su išle od kuće do kuće tražeći oružje. Bili su u crnim uniformama i imali su crnu farbu na licu. Došli su i u kuću svedokinje tražeći novac i tehničku opremu. Svedokinja opisuje život u Doboju posle napada. Uspostavljen je policijski čas, srpski vojnici su dolazili redovno da pretražuju kuće. Bivši radnici Gradske čistoće su skupljali tela po gradu. Svedokinja opisuje kako je njen muž bio uhapšen u julu 1992. godine i kasnije zatvoren u glavnoj kasarni JNA i u logoru u hangarima pored fabrike sokova "Bosanka". Svedokinja i njena porodica su napustili Doboj u novembru 1992. godine. Časni Sude, ja imam nekoliko stvari koje bih htela da pojasnim i stoga bih postavila nekoliko pitanja svedoku. Časni Sude, molim da na kratko pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Prešli smo na otvorenu sednicu.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Gospođo, molim vas, pogledajte sada pasus 45 vaše izjave. Specijalne snage koje opisujete u tom pasusu kao snage koje su išle od kuće do kuće i vršile pretragu, kažite nam, molim vas, da li su imali nešto na glavama?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nosili su crne beretke, a lice su mazali neka-kvom crnom bojom tako kao da su se maskirali.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Da li su ti ljudi rekli šta oni traže u Doboju ili šta rade tamo?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nisu se izjašnjavali, samo su tražili od nas oružje, pretrživali su kuće, gledali su i tražili umjetničke stvari, a zbog čega su tu, nisu nam govorili.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Molim vas da sada pogledate pasus 21 vaše izjave. Ovde opisujete napad na selo Plane. Da li možete da kažete ili opišete ko je napao to selo?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Selo je napadnuto od strane srpskih vojnika, kao što ovde stoji.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Kažite nam, molim vas, ti vojnici koji su napali selo, da li su oni imali nešto na glavama?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Većina tih vojnika su nosili crvene beretke, vozili su "Golfove", auta marke "Golf", ali bez tablica, bez registarskih tablica.

TUŽILAC PEK: Časni Sude, to je sve šta sam ja htela da pitam.

SUDIJA MEJ: Hvla vam. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja nemam broj ove svedokinje, ne mogu da ga nađem. Pošto je zaštićena, ne mogu da je oslovljavam po imenu. Da li biste bili ljubazni da mi kažete njen broj?

TUŽILAC PEK: B-1746

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Hvala. Svedokinjo 1746, budući da postoje dva vaša iskaza, jedan 5. aprila 2002. godine i 5. do 20. aprila 2000. godine, ja ću, prilikom postavljanja pitanja pre svega da se pozivam na navode iz ovog drugog iskaza koji je nešto detaljniji, a posebno ću davam naglasim kad se budem pozivao na iskaz od 5. aprila 2000. godine. To jednostavno govorim da bih pojednostavio ovo ispitivanje. Dakle, u vašem iskazu, na trećoj strani opisali ste skladan život u vašoj multietničkoj sredini i zaključujete da ste sve do 1992. godine veoma dobro živeli, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Istina je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne sumnjam. Međutim već na kraju četvrtog pasusa, na strani 2, vi kad govorite o privredi u vašem kraju, govorim, citiram vas: "Sa današnjeg stanovišta", to vi govorite, "znam da su Srbima dodeljivani najvažniji položaji. Muslimansko stanovništvo nije se nikad interesovalo za takve stvari i nije im bilo do toga stalo", završen navod. Pitam vas da li vam je to neko kasnije rekao ili vi o tome imate neka neposredna saznanja?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije, to je bilo tako, jer sve veće i važnije položaje su Srbi, preko veze od amidže i bratića i tečića, oni su delili položaje, bilo u firmama, bilo na fakultetima, bilo gdje, to je istina jer, samo da vam dam ja jedan primjer, u mjestu gde se sam ja živila, u toj firmi do 1981, 1982. godine, u fabrici su bili većinom zaposleni građani srpske nacionalnosti. Međutim, kada je osamdesetih godina došao za direktora građanin muslimanske nacionalnosti tada je u toj firmi porastao broj radnika muslimanske nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi i sami kažete da su Srbi većinom bili zaposleni u toj firmi, to je fabrika neka, da ne ulazimo sada u njenu identifikaciju, a da je za direktora došao Musliman. A to je upravo suprotno ovome šta kažete da su Srbi bili na najvažnijim položajima. Ako i sami tvrdite da je u fabricu u kojoj su većinom bili zaposleni Srbi došao za direktora Musliman.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To je bilo u periodu dok je direktor bio Srbin, oni su znači građani muslimanske nacionalnosti jednostavno nisu tu

mogli da dobiju posao. Do 1980. godine, 1981. godine tada se povećao broj radnika muslimanske nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to ste dovoljno objasnili. A je li možete da mi navedete bar još neki primer pošto je ovaj sasvim jasan koji ste naveli, koje su to najvažnije položaje o kojima govorite Srbi držali u vašem mestu?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Počev od Jugoslovenske narodne armije pa do direktora, šefova, poslovođa, i najteže poslove i najjednostavnije poslove oni nisu željeli da rade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi da li je moguće da se u jednoj, kako ste vi sami opisali skladnoj, mešovitoj sredini, postojala baš takva razlika između nacionalnih grupa kao što ste opisali? Da muslimansko stanovništvo se nije interesovalo za sticanje položaja, dok im je to bila neka vrsta nacionalne karakteristika, a da je Srbima iz te iste sredine, takođe neka nacionalna karakteristika bila zainteresovanost za te položaje? Zar takva zainteresovanost ili nezainteresovanost nije lično svojstvo pojedinca, a ne svojstvo čitavih grupa, odnosno uslovljeno nacionalnom pripadnošću?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja ću samo da vam navedem jedan slučaj, čovek koji je radio na portirnici kao portir, otišao je, napredovao je, otišao je na kurs, to nije bila škola, to je bio večernji kurs da bi nakon mjesec dva dana dobio mjesto poslovođe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo mnogo takvih primera širom Jugoslavije, da neko završi neki kurs pa onda dobije neko važnije mesto u proizvodnji, ali da se time ne bavimo. Ne verujem da je to mogla biti nacionalna karakteristika zainteresovanost ili nezainteresovanost za važna mesta.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja se izvinjavam, ali ljudi su se kvalificirali, kako se kaže, davali su svoje molbe tu, ali nisu tu jednosavno bili primljeni da bi jedan obični portir mogao doći na ono mjesto poslovođe ili tako nešto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja ne verujem da je to bila neka fabrika visoke tehnologije o kojoj vi govorite nego, u svakom slučaju nije bila nikakva fabrika visoke tehnologije već ...

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To nije ni važno, ja samo vama dajem primjer da je to bilo tako, da sam i sama u takvoj firmi par puta davala prijave, pa sam bila odbijena za vrijeme direktora Srbina i nakon par godina, kad je

došao novi direktor, onda su prolazili i Muslimani i Hrvati, dobijali su radna mjesta. I to samo po kvalifikaciji, ali ne po nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo 1746, u pasusu 7, na drugoj strani vašeg iskaza navodite da ste videli na televiziji kako Karadžić posećuje planinu Ozren, i to u vreme izbora i nakon izbora. I onda to povezuje te s tim što je kažete srpska vojska osnovala svoj glavni štab u mestu Preslica u blizini planine Ozren. Ako sam vas dobro shvatio, vi hoćete da kažete da su se Srbi spremali za rat i da je Karadžić zato išao tamo, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Srbi se nisu spremali, Srbi su već bili spremni za rat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Recite mi, molim vas, zar vam nema više logike to u području Ozrena živi izrazito većinsko srpsko stanovništvo?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Upravo zato, jer je bila glavna baza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pominjete i to povezujete sa izborima, pa valjda je to takvo prisustvo značajno većinskog srpskog stanovništva razlog što je Karadžić išao tamo.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To je sve bilo organizovano, jer rat nije mogao početi za dva meseca, od marta, do aprila, do maja. Vi znate i sami od kad se planira da se stvori od stare Jugoslavije da se stvori Velika Srbija. To su vaši sugrađani, građani srpske nacionalnosti javno izjavljivali i imala sam priliku sam a da se uvjerim u to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da su oni izjavljivali da se stvara Velika Srbija?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo 1746, neću o tome da vas pitam, vi i sami kažete da se niste mnogo interesovali za politiku, niste ni glasali, a iz svega što ste naveli u svom iskazu vidi se da ste se uglavnom bavili svojim poslom, kažete, gledali ste svoja posla, pa nas interesuje nešto drugo, zato mene interesuje otkud baš znate da se Glavni štab, srpski Glavni štab nalazio u selu Preslica blizu Ozrena? Da li znate da nikavog Glavnog štaba nije bilo tamo?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije bilo Glavnog štaba?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, otkud znate za nekakav Glavni štab?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Zna čitav Doboj i okolina Doboja, tu je bio stacionar srpske vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači nekakva lokalna komanda za Doboj i okolinu, a ne nikakav Glavni štab.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja vam sad samo mogu reći da je Ozren bio i ostaće jedno četničko uporište, a sada u ovo vrijeme, poslije rata, ja mislim da je težnja još uvijek ostala prema Velikoj Srbiji da će se najvjerovatnije, ako bude još iskvarenih ljudi, dogoditi još više puta ovako nešto kao što se dogodilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja bih se ipak držao ovog vašeg svedočenja. Vi u oba iskaza pišete, evo u ovome, u pasusu 8, na drugoj strani, da su na izborima u novembru 1991. godine svi glasali za nacionalne stranke. Prvo, zar vi ne znate da su izbori održani 1990. godine, a ne 1991. godine?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Kad su izbori održani, moguće da je napravljena greška, ali znam da su svi glasali za nacionalističke stranke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Muslimani glasali za SDA, a Srbi za SDS, je li tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Da, upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda kažete da su se nakon izbora pojavili srpski simboli sa četiri slova "S", to jest sa četiri ocila i da su srpska deca pevala srpske pesme?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja, upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta znači ako srpska deca pevaju srpske pesme, je li to neki greh?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To nije greh, ali ako se to radi na javnim mjestima, ako se kaže da sam ja veliki Musliman ili za sebe veliki Srbin, onda to nije u redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, te srpske pesme su bile prilično stare, a vi ste sami naveli da se pevala pesma "Mi smo Alijina vojska", je li tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja, upravo sam to izjavila zato što se ne slažem ni sa tim. To je već nacionalistička strana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo u tome jeste, jer se govorilo o znači, to nije tradicionalna pesma već se radilo o vojsci Alije Izetbegovića koji se tek bio pojavio kao nova ličnost. Srbi su pevali pesme koje su se pevale decenijama.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ne, u slobodnoj Jugoslaviji nisu pjevali, bar ne na javnim mjestima.

SUDIJA MEJ: S obzirom na značaj ove svedokinje zaista je nevažno koje su se pesme pevale pre 12 godina. Vi ste kritikovali svedokinju što ne zna datum izbora koji su održani pre 12 godina, a sada postavljate pitanja u kojima ja ne vidim nikakav značaj. Molim vas da idemo dalje, nađite nešto šta je važno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej, naći ću nešto što vi mislite da je važno. Vi u petom pasusu, na strani 3, ja se samo pozivam na izjavu svedokinje, a ona svedoči, kao što vidite na osnovu pismene izjava pa moram da prođem kroz to. Govorite o raspuštanju jedinica Teritorijalne odbrane i da niste znali šta se desilo sa oružjem tih jedinica. A onda kasnije kažete: "Saznala sam da su tokom sukoba oružje uzeli Srbi i da bi ga podelili ostalim Srbima".

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To je bilo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kažete niste znali, kasnije ste doznali, znači od nekog ste doznali. Ko vam je to rekao?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Saznala sam radnog kolege koji je jasno i glasno izjavio da su noću, uvijek noću dolazili, oko 00.00 ili posle pola noći i kucali su na vrata Srbima, građanima srpske nacionalnosti i djelili su im oružje. On nije hteo da uzme, dobivali su prijjetnje. Isto tako se dešavalo i sa onima koji nisu htjeli da idu u rezervu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je l' vama poznato da su još na osnovu naredbi tadašnjih vlasti Jugoslavije bilo povučeno oružje iz magacina Teritorijalne odbrane na čuvanje u magacine JNA u celoj Jugoslaviji, ne samo u Bosni i Hercegovini nego i u Srbiji, Makedoniji, Crnoj Gori, svuda.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To mi je poznato, a i znam zbog čega. Zato da to oružje ne bi došlo u ruke Muslimana i Hrvata jer to oružje su zadržali u kasarnama bivše Jugoslovenske narodne armije, s tim što su kasnije, vojska srpske nacionalnosti dobili svo to naoružanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo 1745, da li znate da je svo to naoružanje odbrane oduzeto i od Teritorijalne odbrane Srbije i stavljeno na liste u vojne magacine?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Iz Srbije, nisam razumjela pitanje, izvinite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isto je urađeno i u Srbiji, da je oružje Teritorijalne odbrane stavljeno pod vojnu kontrolu. Ne samo u Bosni li u Hrvatskoj nego svuda u celoj Jugoslaviji, Srbiji u Crnoj Gori, u Makedoniji, je li vam to poznato?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja, ali meni je poznato i to da svi planovi koji su se radili uključujući i rat i napade na djelove stare Jugoslavije da su se odvijali u republici Srbiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako bi vi to mogli znati, recite mi, molim vas?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: U stvari baš ste zaboravili, ja ne znam tačno koje godine kada vam se raspala skupština, kada ste se u skupštini posvadili, kada vam se skupština raspala i kada ste posle rata počeli da praviti, ne znam ni ja kakve podijele stare Jugoslavije, jedan dio koji treba da pripadne Srbiji, jedan dio koji treba da pripadne Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini, ja mislim da vi to dobro znate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja zaista bih voleo da mi vi to kažete, na koju skupštinu vi to mislite koja se raspala i koje to pravio planove kako da podeli nekadašnju Jugoslaviju na delove, Hrvatsku, Srbiju, Bosnu i tako dalje. O čemu vi govorite?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To ne stoji ovdje u mojoj izjavi, ali sada govorim jer znam sve vaše konferencije bilo u Hrvatskoj, Srbiji ili Bosni i Hercegovini. Kad ste se sastajali sa Tuđmanom, sa Aliom Izetbegovićem, nikada ste niste dogovorili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A bio je sastanak svih predsednika jugoslovenskih republika. U Bosni je bio na Stočevcu, ako se sećate?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Toliko me to nije zanimalo, ni mjesto, jedinstavno bila sam razočarana s tim, a vi ste javno sudjelovali u rušenju jedne zemlje i jednog naroda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nikako niste mogli sa tih sastanaka da izvučete zaključak. Mi smo se zalagali da se Jugoslavija sačuva.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije. Vi ste se zalagali da se sačuva Jugoslavija, a ta Velika Srbija je trebala da bude pod lažnim imenom Jugoslavija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, to je u pitanju?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To je u pitanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako to da je Srbija prihvatila ...

SUDIJA MEJ: Zaustaviću ovu debatu, ovo je obična rasprava o opštim pitanjima i nema nikakve veze sa svedočenjem ove svedokinje. Molim vas, pređite na konkretna pitanja, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja mislim gospodine Mej, ovo što svedokinja govori nema nikakve veze sa njenim svedočenjem ... (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) ...

SUDIJA MEJ: Gospođo Pek (Pack), hteli ste nešto da kažete?

TUŽILAC PEK: Bila sam zabrinuta da optuženi ne postavi pitanje koje bi dovelo do identifikacije ove svedokinje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ću se truditi ...

SUDIJA MEJ: Morate da budete jako oprezni oko takvih stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Mej, pogotovu kada se radi o ovakvim svedokinjama ni dosad nisam napravio takvu, takvu grešku. "Nismo znali ni shvatali zašto odlaze", znači od januara do proleća 1992. godine veliki broj Muslimana i Hrvata napušta područje, vi ste bili naivni, niste znali zašto odlaze. Radi se dakle o vremenu pre izbivanja rata jer se pregovaralo da se prevaziđe kriza i izbegne rat. Šta je to što su u to vreme ti Muslimani i Hrvati znali, a što vi zbog naivnosti niste shvatali?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Oni su ozbiljno shvatili rat u Hrvatskoj, i zato su napuštali, jer su bolje bili, bili su bolje informisani od mene. A to je rađeno sve sistematski, grad po grad ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, kažete uzeli Srbi da bi ga podijeli ostalim Srbima, to ste čuli, to vam je neko rekao, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa znači vi ne svedočite o onome šta vi znate već svedočite o onome šta vam je neko rekao?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja svedočim o onome što mi je neko rekao i onome što znam, jer mi nismo imali prisustva tom oružju, a da smo imali, najverovatnije da bi nešto drugo bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači da prema vašim saznanjima, Armija Bosne i Hercegovine, tako se zvala oružana sila pod komandom Alije Izetbegovića, nije bila naoružana?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije bila naoružana, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vrlo dobro. Onda kažete u pasusu, na stranama 3 i 4 da su 1991. godine i Srbi i Muslimani dobijali pozive da idu u JNA i da su se Srbi odazivali, Srbi su išli, ali se od Muslimana, citiram sad vas, navodnice ovde, "niko nije odazvao". Jer kažete niko se od Muslimana nije odazvao.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Pre svega, Muslimani i Hrvati su ostajali na radnim mjestima, rijetko ko od njih da je dobio poziv za vojnu vježbu, za rezervu, a većinom su išli Srbi jer su morali da idu, jer dobijali su prijetnje zatvorom ako se ne odazovu pozivu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi valjda znate da je u nekadašnjoj Jugoslaviji zakon bio isti za sve, pa valjda ne bi samo Srbi išli u zatvor ako se ne odazovu nego i Muslimani i Hrvati. Kažete niko se nije odazvao od Muslimana.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije, jer pre, početkom rata u Hrvatskoj mnogi Muslimani su se odazivali, ali su išli na front.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je l' vam poznato da je Stranka demokratske akcije pozivala Muslimane da ne idu u JNA?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije mi poznato, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Šta mislite zašto se niko od Muslimana, to što kažete, niko se nije odazvao? Kako se to moglo dogoditi?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Zato što većina poziva je stizala građanima srpske nacionalnosti, a drugo, ljudi su već bili nesigurni i manjina od njih je dobijala, ja znam jedan slučaj, radni kolega koji je dobio poziv za rezervu da nije otišao. I to je bio, trebao je da ide na Preslicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, tamo gde kažete da je bio srpski štab. To je u stvari bilo mesto za prikupljanje Teritorijalne odbrane, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Čije Teritorijalne odbrane?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Musliman je dobio poziv i nije otišao tamo, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: U tom dijelu Teritorijalna odbrana nije mogla da funkcioniše.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čekajte, je l' taj što je dobio poziv bio Musliman?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Upravo tako, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda je on trebao da ide na to mesto gde je kažete srpski štab, znači pozvana je Teritorijalna odbrana nezavisno jesu li Srbi ili Muslimani, je l' tako, gospođo 1745?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: On je dobio poziv, al' ga je odbio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem da ga je odbio, pošto kažete da se niko nije odazvao od Muslimana.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: A ja sam jasno rekla da se nije odazvao. Većinom su se odazivali Srbi, pošto su morali da idu tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Razumem, ali taj Musliman koji je dobio poziv, dobio je poziv da ide na to mesto koje vi nazivate srpskim štabom, a

radilo se, u stvari, o mestu Teritorijalne odbrane opštine Doboj. A ne o srpskom štabu, je l' tako ili nije?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja ću samo da vam dam jedan primjer da je par ljudi odriješeno tu na Prslici i da im se od tada gubi svaki trag.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste čuli o tome, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To je bilo i u novinama i normalno na televiziji, par ljudi je izgubilo bez veze život, jer je neko imao razloga da, a ovo sam zaboravila da kažem, to su bili građani muslimanske nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo 1746. U četvrtom pasusu, na četvrtoj strani naveli ste da ste početkom aprila počeli da primećujete vojnike "u privatnim automobilima marke "Golf", bez registarskih tablica, u maskirnim uniformama" i tako dalje, "svi smo znali", kažete "da su bili iz Srbije jer ih nismo mogli prepoznavati". Da li to što ih niste mogli prepoznavati može da znači samo da nisu iz vašeg kraja, ne da su bili baš iz Srbije?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Neki ljudi su bili iz Srbije, jer mi smo to znali, a i oni sami su to stavljali do znanja da dolaze iz Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to što su oni sami davali do znanja to može da ima sasvim drugu prirodu. A da li je vama poznato, pošto pominjete automobile marke "Golf" bez tablica da se upravo u Sarajevu, u Vogošći, proizvodio automobil marke "Golf"?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Želite li da kažete da su to bili vojnici muslimanske nacionalnosti?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo 1746, ja ništa ne želim da kažem osim da vam postavim pitanje na koje vas molim da mi odgovorite. Da li vam je poznato da je upravo u Sarajevu, odnosno u Vogošći bila proizvodnja automobila marke "Golf"?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Koliko mi je poznato, ne sećam se, znam da je bila fabrika, ali ne sećam se, nije me toliko zanimalo, ali samo da vam kažem da su ta auta marke "Golf" bila stacionirana ispred garnizona u moje mjestu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne znam gde su bila stacionirana, samo znam da su ta vozila marke "Golf" koja su proizvođena u Sarajevu, u

“Pretisu”, tako se zove fabrika, da su sa tog skladišta sarajevske fabrike masovno pokradena. Valjda podrazumevate da ih nije pokrala JNA nego su ih pokrali lokalni stanovnici i odvezli na razne strane. I to su bila ta ...

SUDIJA MEJ: Svedokinja ne može da zna sve to. Čuli smo svedočenje o tome i mislim da nam svedokinja ne može da da više detalja o tome odakle su bila ta vozila. Sve što može da kaže je odakle su bila ta vozila. Ako vi želite da izvedete više dokaza o tome, vi to možete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospodine Mej. U četvrtom pasusu na četvrtoj strani, o tim vojnicima kojima prema vašim rečima pridajete neke kvalifikacije, kažete nisu bili redovni srpski vojnici, nisu bili redovni srpski vojnici, naveli ste sledeće “da su za sebe govorili da su pripadnici specijalnih snaga Crvenih beretki i Belih orlova”, je l’ tako kažete?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u četvrtom pasusu, na strani 5 kažete: “U to su vreme u Doboju bili samo dobrovoljci iz Srbije, to jest pripadnici Crvenih beretki i Belih orlova i srpski dobrovoljci iz Bosne i Hrvatske, Rumunije (Romania) i Rusije (Russia).

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste, bilo je dosta plaćenika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Jeste li vi sve te različite dobrovoljačke grupe videli i po čemu ste ih razlikovali, recite mi, molim vas?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Mogla sam da razlikujem redovnu vojsku bivše JNA, mogla sam da razlikujem vojnike sa crvenim beretkama i mogla sam da razlikujem vojnike koji su se nazivali “Bijeli orlovi”, to su bile paravojne ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Snage.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Paravojne snage, jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije sporno da su “Beli orlovi” paravojne snage, a recite mi kako ste uspeli da identifikujete ove iz Rumunije, Rusije i tako dalje, i odakle vam to, ja prvi put čujem za nekakve dobrovoljačke jedinice iz Rumunije i iz Rusije?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: A zar niste to slušali na televiziji i na radiju da su ljudi iz Rumunije i Rusije dolazili da se bore za male pare u Bosni. Na strani Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam slušao na televiziji, ni na radiju, možda je to bilo na nekom radiju koji ste vi slušali. Pa jeste to što ste, kažete, nisam slušao na televiziji ni na radiju, jeste vi to čuli sa televizije i sa radija?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Niste ih videli?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Vidjela ih nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda da se ne bavimo dalje tim. Vi govorite o stvarima koje vi u stvari niste videli. Nedavno je ovde bio jedan svjedok koji je bio francuski novinar i doneo je snimke pripadnika "Belih orlova" i oni su na glavi imali crvene beretke. E sad mi recite u čemu je razlika kad se radi o uniformama i o kapama između Belih orlova i onih o kojima govorite da se nazivaju Crvene beretke. Je li to ista grupacija ili različita grupacija?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Mi smo, u stvari ja sam vidjela jasno, sretala sam se od marta, februara, marta do maja 1992. godine, imala sam priliku svakodnevno da viđam vojske Crvene beretke, regionalnu vojsku, srpsku vojsku i pripadnike "Bijelih orlova". Na kraju, jedni su nosili crne beretke, jedni su nosili crne beretke, jedni su nosili obične kape što, ali bez petokraki, to je poznato i jedino su imali na ramenima oznake, crvene ili žute trake, po tome smo se više identificirali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi, u iskazu od 5. aprila 2000. godine u drugom pasusu, na strani 4 naveli ste, citiram vas: "Bilo je i muškaraca sa oznakama Arkanovih "Belih orlova". Imali su maskirne uniforme, ali su na ramenu, zbog raspoznavanja nosili drukčije oznake".

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Gospodine, ti "Bijeli orlovi" su bili u mjestu gdje sam ja stanovala. Imala sam priliku svakodnevno da se susrećem sa njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jel' to znači da su "Beli orlovi" i drugi dobrovoljci bili slično odeveni kao i drugi, pa je bilo neophodno da se posebno označavaju na ramenu?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, da li je toliko važno šta je neko imao na sebi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Apsolutno nije toliko važno, ali ja želim da identifikujem ono o čemu vi svedočite i jeste li vi stvarno videli, jer vi kažete doslovce, "bilo je muškaraca sa oznakama Arkanovih Belih orlova". Koliko je ovde opšte poznato, Arkanovi dobrovoljci su bili Srpska dobrovoljačka garda.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste, i imali su ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Orlovi nemaju nikakve veze sa Arkanom. Odakle vam to da su "Beli orlovi" Arkanovi? Vi kažete Arkanovi "Beli orlovi".

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Pa vi ste imali toliko paravojnih organizacija da niko više ne zna ni kako su se zvale.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Paravojne organizacije ne pripadaju državi pa ih nismo imali mi, nego su bile paravojne organizacije. Dakle, je li potpuno jasno da "Beli orlovi" i Arkanova dobrovoljačka garda nisu jedno te isto? Vi tvrdite ovde da je to isto.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To je za nas bila vojska Republike Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro, gospodo 1746, pošto govorite o Arkanovim "Belim orlovima", ja sam vas za to pitao. Nisam vas pitao o vojsci Republike Srbije, jer Republika Srbija nema vojsku. Postojala je Vojska Jugoslavije. Kao što dobro znate, pretpostavljam. Dobro ...

TUŽILAC PEK: Časni Sude, može li optuženi da nam kaže na koji se on pasus poziva u vezi sa ovim Arkanovim "Belim orlovima"?

SUDIJA MEJ: Ne, on ne može to da nam kaže, nema brojeve, možda vi to možete da pogledate tokom pauze.

SUDIJA KVON: A da li to ima u nekoj drugoj izjavi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mogu da vam kažem.

SUDIJA MEJ: Kažite nam onda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naglasio sam, pošto sam na početku naglasio da ću kada se osvrćem na ovu prvu izjavu, naglasio sam, u iskazu od 5. aprila 2000. godine, u drugom pasusu na strani 4 stoji, citiram: “bilo je i muškaraca sa oznakama Arkanovih “Belih orlova”. Imali su maskirne uniforme, ali su na ramenima, zbog raspoznavanja nosili drukčije oznake”, završen citat. Dakle iskaz od 5. aprila, drugi pasus, strana 4. Idemo dalje. U petom pasusu, na strani 4 naveli ste da su redovni srpski vojnici plašili se od onih koje nazivate Crvenim beretkama jer su ih ovi tukli. Maločas ste, kako kažete, ponovili u ovom kratkom glavnom ispitivanju, “terali ih dobro da se bore na frontu”, pa ste čuli čak da su ih “vezivali u rovovima da ne bi pobjegli iz borbe”.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li moguće da neko vojnike koji treba da se bore na frontu vezuje u rovovima da ne bi pobjegli iz borbe? Kako će oni tako vezani da se bore? Kako uopšte vojnici koji je vezan može da se bori? Odakle vam uopšte te ideje?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije samo bukvalno shvatiti kako je vezan ili su mu vezane ruke, gospodine Miloševiću ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vezane noge samo?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Vezani su jedni za druge u rovovima, tako su ih nalazili. Tako su nalazili srpske vojnike. To su bili većinom rezervisti, obični ljudi koji su se nalazili u rovovima. Sva paravojna vojska republike Srbije i regionalna vojska JNA, oni su većinom bili stacionirani u gradu i tu su vršili pljačke, pravili su pretese i tu su vršili zlodela. A normalni, obični vojnici, oni su bili u rovovima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, šta vam znači to regionalna vojska JNA, to ne razumem, to ne mogu da identifikujem šta vi to nazivate regionalnom vojskom JNA?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Vojska republike Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kakva regionalna?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nekadašnje Jugoslavije, jer vi znate da je početkom rata bilo više vojski Jugoslavije pre nego se podjelo na vojska Srbije, srpska vojska i vojska federacije i vojska Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li su ti redovni vojnici, kad upotrebljavate izraz redovni vojnici o kojima govorite bili redovni pripadnici Vojske Republike Srpske?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jesu. Republike Srpske, ja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro da smo to pitanje bar razjasnili. U pasusu sedam, na strani 5 vašeg iskaza navodite: "Rezervistu su se slobodno kretali uokolo sa vojnim uniformama JNA i sa kompletnim naoružanjem. U gradu je bilo mnogo novih lica. Znalo se da maskirne uniforme nose Srbi, a naši lokalni rezervisti nose uniforme JNA". Da li su ti vaši lokalni rezervisti koje pominjete i redovni srpski vojnici o kojima govorite jedno te isto ili nisu?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja samo mogu da kažem da su ispočetka, sa samim početkom rata imali normalni, stare "SMB" uniforme, ali nakon mjesec dva dana su imali svi maskirne "SMB" uniforme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isti ti ljudi, pripadnici Vojske Republike Srpske o kojima ste maločas govorili, je l' tako? Koji su prvo imali one "SMB", a posle maskirne uniforme.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja, ali ne znamo koja je bila Vojska Republike Srpske, a koja Republike Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Republika Srbija nema vojsku, ja ne znam kako ste identifikovali vojsku Republike Srbije? Je l' to mislite na JNA?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Mi znamo da početkom rata nije bilo vojske Jugoslovenske narodne armije. Da je samo postojala vojska Republike Srbije

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću da se bavim s vama, da vas mučim ovim pitanjima, pošto vi očigledno to ne znate. Recite mi molim vas, u posljednjem pasusu na strani 4 govoreći o dobojskom Crvenom krstu koji se u maju 1992. godine nalazio u dobojskoj srednjoj školi, vi navodite sledeće: "U maju 1992. godine, Crveni krst se nalazio u dobojskoj srednjoj školi. To je bio srpski Crveni krst i tokom rata tamo nije niko radio. Na početku su ga Srbi koristili kao izbeglički logor gdje se delila hrana prognanicima. Kasnije su je koristili kao zatočenički objekat. Znam da su tamo odlazili i mučili zatvorenike, jer sam tamo odlazila i posećivala ih i donosila im kafu i odjeću. Tamo su bili zatvoreni brat moje tetke", preskočiću ime, "sin, drugi" i tako

dalje, nikoga neću identifikovati po imenu zbog vaše bezbednosti i kažete da su ih razmenili. E sad, u pogledu ovog navoda koji sam citirao, molim vas najpre da mi kažete ko su ti prognanici kojima se u tom izbegličkom logoru delila hrana? Odakle su oni došli i ko ih je prognao?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Prije svega, to je bio školski centar ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo 1746, pitanje je sasvim precizno, ja vas ne pitam sada da mi objašnjavate da li je bio školski centar pre toga, znači citirao sam vam vaš citat i pitam vas zato da li možete da mi kažete ko su ti prognanici koje pominjete, kojima se u tom izbegličkom logoru delila hrana? Odakle su oni došli i ko ih je prognao?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Prognanika je bilo i Muslimana i Srba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Srba, znači prognanika je tu bilo i Muslimana i Srba, delila im se znači tu hrana. Odakle su došli i ko ih je prognao?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Muslimane su prognali Srbi, kao što znamo, a Srbi su i prije napada napustili svoje domove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ko je prognao te Srbe?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja ne znam ko je prognao Srbe iz Bosanskog Broda pošto je Bosanski Brod, koliko mi se čini, pripada Republici Srpskoj, moguće da je bilo, ali to je najverovatnije od Hrvata ili Muslimana. Znamo da se Bosanski Brod nalazi na granici Hrvatske i Bosne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kad je Bosanski Brod napadnut, onda su Srbi pobjegli iz Bosanskog Broda i tu su bili viđeni, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pošto kažete srpski Crveni krst, a delila se hrana, a bile su i muslimanske izbeglice i srpske izbeglice, znači delila se hrana svima i ukazivala pomoć svima, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Koliko se moglo reći ja, ali samo da vam kažem da nije to samo bio Crveni krst, da je jedan deo bio kao logor kao mučenje za pripadnike muslimanske i hrvatske nacionalnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je, kako vi sad objašnjavate, bilo neko mesto za mučenje, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Upravo tako.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, kako kažete da su ti navodni zatočenici bili razmenjeni, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste, 1994. godine ja mislim da su bili razmenjeni, jer sam posle rata videla par ovih zatvorenika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, Muslimani su imali zarobljene Srbe, Srbi bi imali zarobljene Muslimane, pa su ih onda razmenili, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi recite, neću nikoga da identifikujem, neću čak ni ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad mi recite, molim vas, a citirao sam vas, rekli ste da u Crvenom krstu tokom rata niko nije radio, tako ste naveli na strani 4, iako je tamo bio izbeglički i zatvorenički logor. Što ste uopšte imali potrebe i razloga da idete tamo?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Mi smo se morali radi identifikacije i radi same registracije, pošto smo i mi sami već bili izbeglice, morali smo napustiti svoje kuće i morali smo da se javimo u Crveni krst i tu smo dobili kao ne znam ni ja, imena, prezimena i jednostavno su nas tu registrovali i posle toga smo napustili, nismo se dugo zadržavali, napustili smo Crveni krst.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, ipak je taj Crveni krst radio, vi kažete nije radio celo vreme rata, na strani 4. Sad proizilazi iz ovoga što vi kažete da je Crveni krst radio. Vi ste išli tamo, registrovali, dobili neka dokumenta i tako dalje, to je ono šta ste sad objasnili. Je l' tako ili ne, gospođo 1746?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Na strani 4 ja ne vidim da ima tu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na strani 4, govoreći o dobojskom Crvenom krstu ste rekli: "U maju 1992. godine, Crveni krst se nalazio u dobojskoj srednjoj školi, to je bio srpski Crveni krst i tokom rata tamo nije niko radio". Kažete da tamo nije niko radio, sad kažete da ste išli tamo da se registrujete i da je to funkcionisalo. Šta je tačno od toga?

TUŽILAC PEK: Možda bih ja mogla da pomognem. Mislim da se radi o pasusu 26 u izjavi svedokinje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja se izvinjavam svedokinji zato što ne navodim ove pasuse, jer ja sam izjavu sa obeleženim brojevima, pasusima, dobio maločas. A inače, izjave koje sam dobio ranije nemaju nikakva obeležavanja pasusa.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja vam sad želim da odgovorim na ovo pitanje. U maju 1992. godine, Crveni krst se nalazio u dobojskoj srednjoj školi. To je bio srpski Crveni krst i tokom rata tamo niko nije radio. Ja sam pod ovim podrazumjevala da to više nije bila škola, da više nije bilo profesora, ni ostalih radnika, da je tu bio smješten Crveni krst i da su tu radili ljudi koji su obavljali taj zadatak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo 1746, hvala vam. E sad samo mi recite, molim vas, govoreći o zatočeništvu vašeg supruga u pasusu 4, na devetoj strani vašeg iskaza, ja ću vam evo, samo ovo pitanje postaviti pre nego što dođemo na pauzu, ali malo je duže pa vas molim da pažljivo saslušate šta upoređujem. Vi ste znači u pasusu 4, na strani 9 naveli, sad citiram: "Zatočenike su maltretirali i jedva da su tokom dana dobijali hranu. Morali su spavati na paletama. Jednom sam mužu uspela odneleti hranu i predati kroz ogradu nekom stražaru u logoru. Kad sam mu drugi put odnijela hranu i odijeću, nije ih dobio". To piše u pasusu 4, na strani 9. A u pasusima, samo želim da ovo uporedim, molim vas, a u pasusima 8 i 9, na strani 7 iskaza od 5. aprila 2000. godine, naveli ste, opet sad vas citiram: "Zlostavljali su ih i jedva da su im u toku dana davali hranu. Morali su spavati na paletama. Uspjela sam mu svakog dana", vrlo jasno kažete, "uspjela sam mu svakog dana donositi hranu i proturiti mu je kroz logorsku ogradu". Završen citat. Ovo su dve različite tvrdnje, gospođo 1746, o istoj stvari. Šta je od ovo dvoje tačno? Jeste li uspeli jednom da mu dostavite hranu kao što kažete u prvoj izjavi ili ste ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Dakle, imamo pitanje, ali nemamo broj pasusa na koji se to odnosi. Neka svedokinja razmisli o tome tokom pauze, a vi, gospođo Pak molim vas, nađite na koji se to pasus odnosi. Hvala vam, sada pravimo pauzu. Gospođo B-1746, kada se vratimo rećićemo vam tačno broj pasusa, tako da vi to možete tačno da pogledate pre nego šta odgovorite. Jer vi bar morate da znate na šta se poziva optuženi. Tokom ove pauze, molim vas da ne razgovarate ni sa kim o vašem svedočenju sve dok ga ne završite. Pauza od 20 minuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ako mogu da pomognem svedokinji, ja sam rekao da se prvi citat koji sam rekao nalazi se u pasusu 4, na strani 9, u pasusu 4, na strani 9, a drugi u pasusima 8 i 9, na strani 7 iskaza od 5. aprila. Nalazi se na strani ovog drugog iskaza, a ovaj citat se nalazi na strani, na strani 7 od 5. aprila. Prema tome, ima tačno gde se to nalazi.

SUDIJA MEJ: U redu, mi imamo zapravo samo jednu izjavu. Videćemo o čemu se radi, a onda gospodine Miloševiću, ostalo vam je još 10 minuta za unakrsno ispitivanje. Pravimo pauzu.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Gospođo Pek, da li imate odgovor na pitanje koje smo vam postavili?

TUŽILAC PEK: Da. Da nešto pojasnim. Postojao je prethodni dokument koji svedokinja nije potpisala, dakle radi se samo o belešci sa prvog razgovora posle čega je došao drugi razgovor dve godine kasnije i zabeležku sa tog drugog razgovora je svedokinja potpisala, to je ovaj dokument koji se nalazi pred vama. Dakle, što se tiče pasusa na koji se pozivao optuženi samo bih htela nešto da objasnim, dakle prvi pasus u drugoj izjavi je paragraf 71, a u prvoj ranoj verziji sam obeležila o kom se pasusu radi za svedokinju u vezi sa verzijom koja se nalazi pred njom.

SUDIJA MEJ: Gospođo B-1746, ukoliko ste sada uspeli da pronađete ove pasuse, onda da vam samo ponovim da je optuženi postavio pitanja o tome da postoji razmimoilaženje oko toga da li je vaš muž dobio hranu ili ne. Možda biste mogli nešto o tome da nam kažete?

SVEDOK B-1746: Prva izjava koju sam dala 2000. godine, koju nisam potpisala pošto kompjuter je bio u kvaru, tako da nismo mogli moju izjavu pročitati i jer se događalo i pre i posle toga da su se potkradale male greške koje smo mi ispravljali prilikom prevođenja. Samo mogu reći da sam samo jednom mužu uspjela doturiti hranu, ostali puta nisam, slijedeći puta nisam uspjela, a mogu vam reći da sam, možda se ovo odnosi na to, svaki dan sam išla u logor da bih posjetila, koliko mi je bilo omogućeno da vidim i da posjetim mog muža.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ova svedokinje je, mislim da je potrebno više strpljenja prilikom ispitivanja, ja ne verujem da mogu za 10 minuta da završim ovo ispitivanje, pa vas molim da to imate u vidu. A što se tiče ovoga da nije potpisana izjava, na strani 8 piše "potvrda svedoka" i piše potpis i piše datum, 5. april. Ništa se ne razlikuje od ove druge izjave gde takođe piše samo datum 20. april i potpis. Ni jedna ni druga ne nose nikakav potpis, nego samo piše potpis i datum.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Gospodin Miloševiću, ja sam ovdje da vam dam samo prave dokaze, istinite dokaze, a nije mi u interesu da nekoga lažem niti da govorim nešto što nije bilo. Druga izjava je tačna i ja samo mogu reći da se ovde potkrala greška i ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To piše na strani 7 u onoj vašoj prvoj izjavi: "Uspjela sam mu svakog dana donositi hranu i proturiti mu je kroz logorsku ogradu", to nije tačno, je l' tako, to je ...

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: To nije tačno, to je jednom uspelo, ali svaki dan sam išla tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na četvrtoj strani vašeg iskaza, u pasusu 6, naveli ste da su, citiram vas: "U maju 1992. godine Srbi započeli s etničkim čišćenjem Doboja" i da su Muslimani i Hrvati iz straha počeli napuštati područje, to je vaš citat. A na strani 6, ovde je reč znači o istoj izjavi koju ste potisali, na strani 6 u pasusu 9 govoreći o srpskom zauzimanju Doboja 2. maja 1992. godine, navodite sledeće: "Nakon sedam dana radnicima je obnovljen poziv na radiju da se vrate na svoja radna mesta. Mene nisu pozvali, ali mog supruga jesu. Naredili su nam da oni koji poseduju nešto što pripada preduzeću, sve to vrate. Moj suprug je po povratku na posao imao novog šefa Srbina". Gospodo 1746, da li navedeno ovo sam ...

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Objavljeno da se radnici, ali pojedini radnici koji imaju materijalna sredstva kod firmi da dođu da se razduže. Moj muž je, mislim da je imao samo sedam dana da je imao tu radnu obavezu, kasnije su ga raspustili kući, bio je slobodan, nije posla bilo za njega.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovo znači nije tačno što piše da su nakon sedam dana objavljeni pozivi radnicima da se vrate na svoja radna mesta.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Radnicima koji su, nemojte me pogrešno shvatiti, imaju radnici koji su bili u gradskoj čistoći, koji su morali da obavljaju svoje radne zadatke. Kao što znamo, radnici srpske nacionalnosti su uzeli oružje i otišli da se bore. Radnici muslimanske i hrvatske nacionalnosti su obavljali poslove u Gradskoj čistoći. A samo da vam kažem da posla nije bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neću onda time više da se bavim, mada tako niste rekli u svojoj izjavi. Rekli ste da su pozvani radnici da se vrate na svoja radna mesta. A recite mi, molim vas u šestom i sedmom pasusu, na strani 4 govoreći o onome šta vi nazivate etničko čišćenje koje je započelo u maju 1992. godine, vi navodite: Crvene beretke, "Beli orlovi", specijalne snage počinile su mnogo zločina. Noću se nismo usuđivali izlaziti napolje i uglavnom smo ostajali u kućama. Muškarce su hapsili i odvodili. U gradu se mnogo pljačkalo, žene su silovane" i nastavljate dalje, ja sve vas citiram. "Jedne noći oko 1.00, vraćali smo se iz posete prijatelju i kod kasarne na kraju moje ulice naišli na veliku koncentraciju vojnih vozila. Svakog dana su se povećavale aktivnosti u kasarni". E, sad mi recite, gospođo 1746, zar ovo nije potpuno kontradiktorno? U jednom pasusu kažete da se noću niste usuđivali da izađete napolje, a već u sledećem govorite o tome kako ste se vraćali u 1.00 noću iz posete prijateljima, prolazeći ni manje ni više nego pored kasarne sa velikom koncentracijom vojnih vozila i povećanim aktivnostima? Jeste li se se zatvarali noću u kuće ili ste se šetali pored kasarne? I to u 1.00, ne može da bude i jedno i drugo.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Gospodine Miloševiću, odgovor na vaše pitanje je, ovaj pasus je najverovatnije, jer mi smo išli sve jednim redosledom, ovo je bio događaj od aprila 1992. godine kada još rat nije bio počeo i kada smo još mogli da idemo u posjete, da primamo posete i da se slobodno krećemo. Međutim u tom periodu jest bila velika koncentracija vojnih vozila i vojnih snaga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nije to pitanje već je pitanje bilo, u jednom pasusu kažete "nismo smeli da izlazimo", a u drugom govorite kako ste šetali u 1.00 pored kasarne.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste, u jednom pasusu već je opis iz ratnih dana, tako da kažem, a ovaj pasus se, u ovom pasusu se podrazumjeva april 1992. godine, a tada još nije bilo rata. Ali s početkom rata nismo smjeli izla-

ziti iz kuća, nimo se smijeli naći na dvorištu posle 11.00 i nismo imali šanse otići u grad ili bilo gdje drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali vidite sad ovo, vi u pretposljednem pasusu na strani 6 navodite: "Odmah je uveden policijski sat. Od 8.00 do 11.00, kretanje je bilo ograničeno. One koje bi nakon određenog vremena zatekli u vlastitim dvorištima hapsili su i odvodili u kasarnu na kraju ulice". A u prvom pasusu na strani 7 kažete: "Policijski sat se postepeno produljivao, produljen je do 15.00, a početkom juna smeli smo ostajati napolju do 19.00". Isto piše i na strani 5 iskaza od 5. aprila, ali dobro, da se njim ne bavimo. Pošto mi ništa nije jasno u vezi s ovim, molim vas da mi objasnite kakav je to policijski čas u prepodnevnom i popodnevnom časovima. I kad je on počinjao, odnosno završavao se, u 8.00, u 11.00, u 15.00 ili u 19.00, pošto sve to pominjete, sva ta vremena navodite?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Prvih mjesec dan se nismo smjeli kretati, policijski čas je bio od 8.00 do 11.00.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pre podne?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Pre podne, jeste. Samo tri sata smo imali da odemo u grad i da se vratimo kući. Međutim, juni i juli mjesec, produžili su nam vrijeme kretanja tako da je u julu mjesecu i avgustu, da smo mogli letnjim danima i do 19.00 da ostanemo vani. Ne da ostanemo vani nego da se podmirimo, da odemo u trgovinu ako smo uspjeli nešto naći, i da se vratimo kući.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospođo 1746, vi na strani sedmoj, treći pasus kažete: "Nikada nisam videla neko ubistvo, ali čula sam da su prilikom zauzimanja grada neki ljudi ubijeni, žene silovane". Dakle, za sva ubistva o kojima govorite u vašem iskazu vi znate iz tuđe priče.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja sam sretna da nisam vidila nikakvo ubistvo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne govorim da li ste vi srećni zbog toga nego govorim o tome da vi nikad niste videli nijedno ubistvo.

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Za sva ste čuli iz nečije priče?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste, upravo ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* ...

SUDIJA MEJ: Mislim da, samo trenutak, gospodine Miloševiću. Sada ćemo da pređemo na privatnu sednicu i razmotrićemo da li ćemo da vam damo još nešto vremena za ispitivanje, s obzirom da vam je dodeljeno vreme isteklo.

(Pretresno veće se savetuje)

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, na otvorenoj smo sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: ... *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)*
...

SUDIJA MEJ: Mislim da ne treba da se raspravljamo oko toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Neću da pomenem čak ni grad, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Niti bilo koje drugo mesto na koje je ona otišla.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ni bilo koje drugo mesto na koje je ona otišla, jedino činjenica da je ona otišla u Srbiju što, pretpostavljam, nju ne identifikuje. Dakle, je li tačno da ste u Srbiji bili u jednom mestu kod rođaka vašeg muža, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Je li tačno da su i ti rođaci vašeg muža bili Muslimani?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Žena je bila Muslimanka, a čovek je bio Srbin.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to su rođaci vašeg muža?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ti rođaci su dakle, mirno i bezbedno živeli u Srbiji i tu su u mogućnosti i materijalno i u svakom drugom smislu da prime rođake iz Bosne i Hercegovine, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Materijalno nisu bili obezbeđeni, mi smo se sami o sebi brinuli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li vas je, prema tome nije bilo sporno ni za koga u Srbiji da ste i vi Muslimani, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gde ste bili, je l' tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vas je iko, zbog toga na bilo kakav način maltretirao?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: U to vrijeme nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je u Srbiji bilo 70.000 izbeglica iz Bosne i Hercegovine?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Poznato mi je da je bilo, a sada ne znam jer jedan broj građana muslimanske nacionalnosti je bio zatočen, upravo iz Srebrenice su bili zatočeni u Srbiji. To mi je poznato.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, ovo je vaše poslednje pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, gospođo 1746, da li su vam vlasti Republike Srbije pomogli da dobijete dokumenta da odete na put, otišli ste posle u drugu zemlju, da li može da se zaključa da se vaša porodica, vi, drugi Muslimani iz Bosne i Hercegovine, bežeći od ratnih sukoba upravo u Srbiji našli svoje privremeno utočište i sigurnost i da ste tu upravo dobili neophodnu pomoć da biste mogli da idete dalje? Je l' to sporno, gospođo 1746?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ja nisam rekla da je nas neko maltretirao, da mi nismo dobili pomoć, ali ja samo želim da kažem da sam bila tamo, gospodine Miloševiću, i da sam se razočarala zbog vaših medija i u jednom momentu sam požalila što sam Muslimanka, jer gledajući vaše vijesti, na televiziji, na radiju sam slušala kako Muslimani u Istočnoj Bosni ubijaju Srbe i kako su kao navodno otkrivene grobnice srpskih civila. I znala sam pravu isti-

nu, jer sam bila i na jednoj i na drugoj strani, jako mi je žao što sam mogla u jednom momentu da sama sebi kažem zbog čega i zašto pripadaš takvoj jednoj prljavoj naciji jer tako, s takvom ste nas prljavštinom predstavljali svojim građanima u Republici Srbiji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi mislite da to nisu bile istinite informacije?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ne, uopšte nisu bile istinite informacije, gospodine Miloševiću.

PRIJATELJ SUDA KEJ: Samo jedno kratko pitanje na privatnoj sednici, molim.

SUDIJA MEJ: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Sada smo na javnoj sednici.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC PEK

TUŽILAC PEK – PITANJE: Svedokinjo, ovo je radna verzija prve izjave koju ste dali u aprilu 2000. godine. Da li se pojavljuje vaš potpis na bilo kojoj strani te izjave?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Ta izjava vam nije pročitana na vašem jeziku tokom te prve prilike kada ste davali izjavu?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Nije mi detaljno pročitana, ali sam, nije mi detaljno pročitana, nije mi pročitana ovako ova izjava. Jer mi smo, ja se izvinjavam, mi smo trebali još jedan termin da zakažemo ovo da bismo završili ovo, da bi se izjava potpisala zbog kvara na kompjuteru.

TUŽILAC PEK – PITANJE: I kada ste se drugom prilikom sastali sa predstavnicima Tužilaštva u aprilu 2002. godine vi ste pregledali tu izjavu, uneli dopune i potpisali englesku verziju te izjave, je li tako?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Da, upravo tako i greške koje smo našle tu smo ispravili zajednički. Zajednički smo ispravili.

TUŽILAC PEK – PITANJE: Časni Sude, da samo raščistim jednu stvar oko koje je bila zabuna. U drugoj izjavi se "Beli orlovi" ne identifikuju kao Arkanovi "Beli orlovi", to je nešto što se pojavilo u prvoj verziji, radnoj verziji izjave. I još jedno pitanje koje želim da pojasnim. Molim da se pred svedokinju stavi druga izjava na BHS-u. Molim vas pogledajte paragraf 21 te izjave. Gospođo, vi ste identifikovali Crvene beretke koje su bile prisutne u kasarni JNA od početka aprila 1992. godine. Drugi pripadnici paravojnih jedinica koje ste opisali, gde ste njih videli? Da li ste njih videli u istoj toj bazi ili ste ih negde drugo videli?

SVEDOK B-1746 – ODGOVOR: Crvene beretke su bile u garnizonu, u klubu garnizona, a "Bijeli orlovi" su bili po našim napuštenim kućama, oni su bili u mojoj neposrednoj blizini do napuštanja, do mog napuštanja sela i odlaska u grad.

TUŽILAC PEK: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Svedokinjo B-1746, ovim je vaše svedočenje završeno. Hvala vam što ste došli pred Međunarodni sud da svedočite, sada možete da idete. Sačekajte samo da se spuste roletne. Da, gospodine Aga, da li ćete vi da ispitujete sledećeg svedoka?

TUŽILAC AGA: Da. Tužilaštvo poziva gospodina Esada Velića.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, nek se podignu roletne.

TUŽILAC AGA: Ovaj svedok ima izmenu lika.

SUDIJA MEJ: U redu.

TUŽILAC NAJS: Dok svedok ulazi, mogu li da reagujem na zabrinutost optuženog zbog verzija presretnutih razgovora, audio verzija koje smo dostavili 23. oktobra na kompaktnom disku. Ukoliko ima problema oko metoda otvaranja tih kompaktnih diskova, neko od članova mog tima može da mu pomogne na kraju ove rasprave.

TUŽILAC AGA: Časni Sude, dok čekamo na ovog svedoka, da li mogu da se pozabavim pitanjem dokaznog predmeta fotografije logora. Reč je o dokaznom predmetu 597, tabulator 4. Optuženi nam je skrenuo pažnju na to, reč je o fotografiji unutrašnjosti hangara i ja sam ustanovio da je tu fotografiju napravila delegacija Konferencije za bezbednost i saradnju u Evropi (CSCE, Conference on Security and Cooperation in Europe) koja je prethodila Organizaciji za evropsku bezbednost i saradnju (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe). Fotografija je napravljena krajem avgusta ili početkom septembra 1992. godine. Dakle, to je ta informacija koju sam dugovao Pretresnom veću.

SUDIJA MEJ: Hvala.

SUDIJA KVON: Ja nemam tu fotografiju kod sebe, ali neki od zatočenih su, to možete da vidite u desnom uglu fotografije, oni su imali uniforme u to vreme. Ako možete to da proverite.

TUŽILAC AGA: Čini se da je tako.

SUDIJA KVON: Neki su čak bili doterani, obučeni u odela. Imali kravate.

TUŽILAC AGA: Pa nisu mnogi među njima imali kravate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, da svedok da svečanu izjavu.

SVEDOK VELIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cjelu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Izvolite sedite. Izvolite, gospodin Miloševiću, ako se odnosi na ovu poslednju fotografiju i na kravate, time ćemo da se bavimo na kraju. Dajte da sada saslušamo ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U redu.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC AGA

TUŽILAC AGA – PITANJE: Ovo je svedok po Pravilu 92bis. Gospodine, vi ste 31. oktobra 1999. godine dali izjavu Tužilaštvu koja je kasnije potvrđena od strane predstavnika Sekretarijata (Registry) 31. maja 1991. godine. Vi imate tu izjavu pred sobom, možete li da mi potvrdite da je to zaista vaš potpis i vaša izjava?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, to je moj potpis i izjava.

TUŽILAC AGA: Hvala. Molim da ta izjava dobije broj dokaznog predmeta, odnosno celi paket po Pravilu 92bis.

sekretar: Sledeći broj dokaznog predmeta je 599.

TUŽILAC AGA: Hvala. Časni Sude, ovaj svedok je ponovo iz jedne druge opštine u vezi sa kojom još nismo izvodili dokaze, pa ako mogu da vas zamolim da pogledate dokazni predmet 343, tabulator 1 i da zamolim svedoka da nam na tom dokaznom predmetu, na grafoskopu pokaže gde se nalazi opština Bosanska Krupa iz koje je on. Gospodine, molim vas pokažite nam gdje se nalazi Bosanska Krupa na karti Bosne i Hercegovine. Hvala lepo. Časni Sude, pošto nemamo mnogo vremena, ja predlažem da ukratko prođem kroz rezime ovog svedoka. Svedok je 1990. godine živio u Bosanskoj Krupi, a pre višepartijskih izbora je postao član SDA. U Bosanskoj Krupi je živelo 75 posto Muslimana. SDA je pobedila na izborima i dobila najveći broj odborničkih mesta, a svedok je postao prvi izabrani predsednik Opštine Bosanska Krupa. Najveće teškoće sa strankom SDS odnosile su se na učešće JNA u Hrvatskoj. SDA nije želela da JNA učestvuje dok je SDS želela. To je dovelo do konfrontacije i zahteva SDS-a da vidi lično dokumenta regruta JNA iz tog područja. SDA to nije dozvolila i to je dovelo do toga da SDS pokuša da zapleni ta dokumenta. SDS je zatim pripremila analizu podele opštine, a ta analiza se zasnivala na stvaranju posebne etničke države za Srbe. Glavno opravdanje SDS-a za stvaranje posebne opštine je bilo da oni ne mogu više da žive sa osobama koje su počinile zločine protiv njih tokom Drugog svetskog rata i to odvajanje bi bio prvi korak u stvaranju srpske države na Balkanu. Svedok se takođe bavi hapšenjem Martića i njegovim oslobađanjem pošto je iz Beograda povučen nalog za hapšenje, posle čega se on susreo sa Mladićem. Kada je reč o napadu na Bosansku Krupu, to se desilo odmah posle sastanka 21. aprila 1992. godine, sastanka koji je održan u zgradi opštine kome su pri-

sustvovali i posmatrači Evropske zajednice (ECMM, European Community Monitoring Mission) da bi se raspravljalo o različitim kontraverzama. General JNA Ninković je došao na sastanak i nekih 15 minuta pošto je on otišao, grad je granatiran i napadnut od strane srpskih snaga. Vrlo kratko svedok je bio u zgradi opštine i vidio je 25 do 30 žrtava. Bosansku Krupu deli reka Una i zbog granatiranja srpske strane Muslimani su bili prisiljeni da pređu na levu obalu. Kasnije, svedok je primetio da su gotovo sve kuće uništene, uključujući i džamiju i katoličku crkvu na strani koju su okupirali Srbi. Dakle, to je u suštini svedočenje ovog svedoka i ja nemam daljih pitanja niti dokaza koje bih želeo da uvedem putem ovog svedoka. Dakle, ovo je kraj glavnog ispitivanja, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da li sam dobro razumeo, gospodine Mej, ovaj svedok ima samo zaštitu lika, ime mu nije zaštićeno, mogu da ga oslovljavam po imenu?

SUDIJA MEJ: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Veliću, vidim iz vaše izjave da ste pre izbivanja sukoba u Bosni i Hercegovini obavljali brojne značajne funkcije na području opštine Bosanska Krupa. Bili ste sudija Opštinskog suda, javni tužilac, sudija za prekršaje, šef pravne službe preduzeća "4. jul", prema mojim podacima jedno vreme ste bili na položaju javnog pravobranioca samoupravljanja, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ne, nije tako, nisam bio sudija za prekršaje i nikad nisam bio javni pravobranilac. Ostale funkcije sam obavljao. Bio sam javni tužilac tri godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A odmah po osnivanju SDA vi ste postali član Izvršnog odbora za Bosansku Krupu, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A septembra 1991. godine, na internim izborima izabrani ste za predsednika SDA u Bosanskoj Krupi, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sada, gospodine Veliću, kad govorite o stranačkim aktivnostima na području vaše opštine u periodu koji je prethodio sukobima, vi najpre, na strani 2, u pasusu 9 govorite o osnivačkoj skupštini SDS-a, a u sledećem pasusu, to je strana 3 pasus 1, o osnivačkoj skupštini SDA za koju kažete da je održana 1990. godine, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sledeći vašu izjavu, mogao bi se steći pogrešan zaključak da je na području Bosanske Krupe najpre osnovan SDS, dakle Srpska demokratska stranka, a potom SDA što, svakako nije tačno, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja to nisam ni rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A koliko je pre formiranja Srpske demokratske stranke osnovana SDA?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Možda mjesec ili dva, ali ne znam sigurno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, s obzirom da ste kao gost bili pozvani na osnivačku skupštinu Srpske demokratske stranke ...

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja, personalno lično nisam bio pozvan, al' su bili pozvani predstavnici SDA i dogovorili smo se između ostalih da i ja prisustvujem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači nisu vas pozvali personalno nego su pozvali rukovodioce, predstavnike SDA da prisustvuju osnivačkoj skupštini Srpske demokratske stranke, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Je, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda su vas odredili, u ime SDA da idete da prisustvujete Osnivačkoj skupštini Srpske demokratske stranke, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Prisustvovali su i drugi, ali ja sam preuzeo da se skupu obratim u ime SDA sa jednom kratkom izjavom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a kog je datuma bila ta skupština Srpske demokratske stranke?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a šta je bila sadržina te vaše kratke izjave kojom ste se obratili skupštini?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Pa koliko se sjećam, izjava je bila više pozdravna, kurtoazna, a ja sam izrazio nadu da će dve narodne stranke pronaći zajednički jezik u budućim svim političkim aktivnostima u Bosni i Hercegovini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi ste inače rođeni, kako izjavljujete, u Makomićima, selu koje se nalazi na području Bužima, tada najveće Mesne zajednice na području opštine Bosanska Krupa, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ne, Makmići selo nije na području Bužima i po organizaciji opština nikad nije pripadalo opštini Bužim, pripadalo je samo opštini Bosanska Krupa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tada je Bužim bio opština ili je bio mesna zajednica u okviru Bosanske Krupe?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Bužim je bio mjesna zajednica u okvirima opštine Bosanska Krupa, ali su bile odvojene organizaciono područne organizacije SDA. Na području opštine Bosanska Krupa postojale su dve SDA organizacije, za Bužim i za Bosansku Krupu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bez obzira što je to bila jedna opština, a od 1995. godine i posebne opštine, je l' tako bilo?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, to sam saznao kasnije kad je Bužim dobio status opštine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno da je Bužim bio gotovo potpuno nastanjen muslimanskim stanovništvom? I to još od Drugog svetskog rata rata je nekoliko hiljada Srba bilo pobijeno sa tog područja.

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: U Bužimu, odnosno zajednici opština Bužim, to je obuhvatalo sedam mjesnih zajednica koliko se sjećam, a pretežno je bilo muslimansko stanovništvo 1999. godine, ne mogu potvrditi vašu izjavu da je u toku Drugog svjetskog rata nekoliko hiljada Srba bilo protjerano sa tog područja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nisam rekao proterano nego sam rekao pobijeno.

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: To pogotovu ne mogu potvrditi, jer sam rođen 1952. godine, a nigde u istoriji nije zapisano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Postoje o tome dokumenta, ali nema potrebe da s vama o tome raspravljam. A je l' vam poznato da je inicijativa za osnivanje posebne Bužimske opštine nastala 1995. godine, ne 1995. godine već mnogo ranije, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno, jer Bužim je imao status opštine u ranijoj organizaciji Bosne i Hercegovine sve do 1963. godine. Reorganizacijom je izgubio taj status, ali je lokalno stanovništvo izražavalo želju da se taj status vrati, što je konačno učinjeno krajem 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, do šezdesetih godina bio opština, a posle šezdesetih godina ukрупnjen u opštinu Bosanska Krupa da bi 1995. godine postao opština, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Pa otpril'ke tako, iako organizacija nije bila ista, nakon 1963. godine i dalje je, naime opština Bosanska Krupa je 1963. godine dobila status sreza i slično, Bužim je imao status opštine u tom srezu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi govorite na četvrtoj strani, u petom pasusu o tome da je Srpska demokratska stranka Bosanske Krupe, 1991. godine napravila studiju o administrativnoj podeli opštine koju su, kako kažete, objasnili potrebom stvaranja posebne srpske opštine, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ne potrebom stvaranja posebne srpske opštine već u krajnjem cilju potrebom stvaranja jedinstvene srpske države na Balkanu, kako je to konkretno bilo napisano u zadnjoj rečenici te studije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, čak ni opštine nego čak države, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Tako je. Oni su rekli da je to prvi korak u stvaranju jedinstvene srpske države na Balkanu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste već u sledećem pasusu ovu inicijativu lokalnih Srba nazvali smešnom, jer kako ste naveli, o tim pi-

tanjima moglo se odlučivati samo na osnovu Skupštine opštine i republičke Skupštine, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, o promjenama granica opština moglo se tada po postojećim propisima odlučivati samo na nivou Skupštine Bosne i Hercegovine. Inače, ne znam da li je termin smiješan korišten, da li je to pravi termin, ja ne bih to nazvao smiješnim, ja bih to nazvao vrlo ozbiljnim signalom koji je ukazivao na buduća zbivanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi, da li vam je poznato da Srbi sa područja Bosanske Krupe nisu imali nameru da tu svoju ideju, taj svoj predlog za koji i kažete da kako po propisima stoji je nadležna kako opštinska tako i republička skupština, nisu imali nameru da tu svoju ideju ostvare mimo nadležnih organa već su je pre svega izneli vašoj stranci, Stranci demokratske akcije kao predlog da bi postigli dogovor? Jer o tome bi valjda trebalo da se glasa pred organima koje ste i sami naveli, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Pa problem je bio u tome što su oni insistirali na međustranačkom razgovoru o tome, a mi smo u svakom razgovoru insistirali da se taj materijal stavi na dnevni red Skupštine opštine Bosanska Krupa, čemu su se oni protivili iz meni nepoznatih razloga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali u Skupštini opštine vi i Srpska demokratska stranka ste praktično imali sve delegate u Skupštini opštine, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Pa praktično, izuzimajući pet odbornika koji su bili izabrani ispred tadašnje SDP.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, oni su, vaša stranka je bila najviše zastupljena u Skupštini opštine, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, sa 64 posto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I oni su to predložili vama, dakle muslimanskoj stranci da se dogovorite o zajedničkom predlogu, pa da onda idete kroz te organe koji po propisima i treba o tome da odlučuju, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Pa oni nisu prijedlagali da to ide kroz ove organe već su insistirali na tome da se, da tako kažem, bilateralno o tome razgovara između SDA i između SDS. Mi to nismo prihvatili, naravno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To sam hteo baš da vas pitam, da li je tačno da ste upravo vi na tim stranačkim razgovorima dali punu podršku ovim predlozima SDS-a i ocenili da je potpuno legitiman i zasnovan na Ustavu Bosne i Hercegovine.

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja nisam nikad dao takvu izjavu, izričito takvu izjavu, ali za mene je svaki prijedlog za podjelu teritorijalnu, bilo koje opštine u Bosni i Hercegovini bio i legalan i legitiman ukoliko se poštuje ustavna i zakonska procedura. U ovom slučaju oni nisu pokazali spremnost da tu proceduru poštuju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, šta su pokazali ili nisu pokazali, moje pitanje je bilo sasvim precizno, jeste li vi rekli da je taj predlog legitiman i da može da se raspravlja u zakonskoj proceduri, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, ukoliko je upućen nadležnim organima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ne sporite da ste rekli da je takav predlog legitiman, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja se ne mogu tačno sjetiti svojih reči, predugo je prošlo od toga, ali smatram da sam mogao tako nešto reći, obzirom da je takva inicijativa mogla legitimno doći i to legitimno doći od strane SDS-a. S tim, ograđujem se, ne za podjelu teritorijalnu opštine po kriterijumima koje su oni predlagali već po sasvim drugim, ekonomskim i ostalim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali da li je takođe tačno da ste objašnjavajući članovima svoje stranke ovaj predlog Srpske demokratske stranke, dakle objašnjavajući ga govorili kako je zasnovan na članu 265 tadašnjeg Ustava Bosne i Hercegovine i da je ta inicijativa u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i da se ne može sa stanovišta legaliteta osporiti?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ta inicijativa nikad nije ni osporena, jer nije nikada pružena šansa da bude osporena, niti da bude razmatrana, jer oni nisu htjeli da uđu u raspravu preko predstavničkih organa, ni u opštini Bosanska Krupa, ni u Republici Bosni i Hercegovini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to razumem, ali sad vas pitam da li je tačno da ste, upravo sledeći ovaj primer SDS, i vi u SDA pokrenuli identičnu inicijativu povodom Bužima, tada najveće mesne zajednice u opštini, a danas samostalne opštine, jesam li u pravu?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Kao što ste i sami rekli, ta inicijativa je upućena od Bužima i bila upućena republičkoj Skupštini Bosne i Hercegovine, međutim republička skupština je taj posao vezan za opštinu Bužim, odnosno sedam mjesnih zajednica koje su gravitirale Bužimu, nije bila okončana prije nego što se ušlo u sukobe u Bosni i Hercegovini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to da li je okončana je drugo pitanje. Jesam li u pravu kada kažem da su predstavnici SDA na jednom od tih međustranačkih dogovora upravo održanih u vreme kada se o tome razgovaralo od predstavnika SDS-a tražili i od njih dobili elaborat o društvenoj i ekonomskoj opravdanosti podele Opštine Bosanska Krupa i stvaranju novih opština, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Predlog Bužima za stvaranje nove opštine zasnivao se, kao što sam već rekao, na sasvim drugim kriterijima, a prijedlog SDS zasnivao se na isključivo etničkim kriterijumima, i na razdvajanju srpske i bošnjačke zajednice u opštini Bosanska Krupa, pa samim tim i u Bosni i Hercegovini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A ja sam, prema podacima, pošto je to za mene novo, jer se ranije nisam time bavio, shvatio da se elaborat zvao "Elaborat o društvenoj i ekonomskoj opravdanosti podele Opštine Bosanska Krupa", je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja se ne sjećam tačnog naziva, ali mi smo to u svakodnevnom radu nazivali "Elaboratom za podijelu opštine Bosanska Krupa".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jeste li dobili od predstavnika SDS-a taj elaborat na uvid i dobili njegov primerak da možete da o njemu raspravljate?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Tačno, mi smo elaborat dobili, a raspravljali smo na nivou SDA o tom elaboratu i ocjenili da je elaborat usmjeren na etničku podijelu opštine i etničku podijelu republike i kao takav da je za nas neprihvatljiv. Nije nam pružena šansa u proceduri zakonitoj kroz Skupštinu opštine Bosanska Krupa i Skupštinu republike da to i obrazložimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je tačno, gospodine Veliću, da ste od razmatranja ove ideje odustali zbog pritiska iz vrha SDA, jer bi predloženom inicijativom nove teritorijalne i administrativne organizacije

opštine muslimansko stanovništvo koje je živelo na levoj obali Une, oko 9.000, bilo u manjini u odnosu na srpsko stanovništvo, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: To naravno nije tačno, jer ako provjerite statistiku za opštinu Bosanska Krupa, a ja je vrlo dobro znam za vrijeme 1990. godine i kasnije utvrdiće se da je na desnoj obali Une, u to vrijeme, živelo više muslimanskog stanovništva nego srpskog, bez obzira na eventualno razdvajanje Bužima kao posebne opštine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja kažem na levoj obali Une.

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Na lijevoj obali Une muslimansko stanovništvo je bilo u većini i u jednoj i u drugoj varijanti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja imam takav podatak, pa vas zato pitam, a vaše je da odgovorite na pitanje.

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja sam odgovorio. Siguran sam, sasvim sam siguran u ono što tvrdim, da je i u jednoj i u drugoj varijanti muslimansko stanovništvo bilo i jeste u većini na levoj obali Une.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi, pošto ste svojevremeno tu ideju podržavali, zašto je sada smatrate neprihvatljivom?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ja tu ideju nikad nisam podržavao niti sam to rekao, zbog toga što je prijedlog o podjeli opštine bio zasnovan na etničkim osnovama, isključivo etničkim osnovama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, recite mi po kojim je motivima i kriterijumima Bužim 1995. godine postao samostalna opština?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Vjerovatno po kriterijumima koji su ponuđeni još prije rata i zbog čega je Bužim tražio da kao izdvojena ekonomska celina, izdvojeno područje koje je bilo udaljeno od centra opštine Bosanska Krupa oko 30 kilometara, postane posebna opština.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da nije možda zato što posle potpisivanja Dejtonskog sporazuma na području Bosanske Krupe više nije bilo Srba? Oni su u najvećem delu napustili to područje, s obzirom da je u najvećem delu ta teritorija pripala Federaciji, je l' to tačno?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Što se tiče toga kako i pod kojim okolnostima su Srbi napustili područje Bosanska Krupa, ja sam o tome informisan kroz

medije. Nisam ovaj, bio prisutan i nisam svedok tih događaja. Međutim, ne smatram da je razlog za izdvajanje opštine Bužim taj koji ste vi naveli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi, u strani 3 u pasusu 7 do 12, govorite o nacionalnoj strukturi rukovodećeg kadra opštine, navodite da je predsednik skupštine bio Mehmed Mahić, Musliman, predsednik Izvršnog odbora Suad Alibegić, Musliman, načelnik policije vaš rođeni brat Šemsudin Šemso Velić, načelnik Teritorijalne odbrane najpre Hasan Šišić, pa potom Hašim Đulić, takođe, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Da, to su tačni podaci, struktura je uspostavljena nakon izbora 1990. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi je li tačno da je jedini opštinski funkcioner Srbin u to vreme bio Gojko Kličković koji je bio potpredsednik Izvršnog odbora skupštine, je l' tako?

SVEDOK VELIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije tačno, s obzirom da je, odnosno da je i tadašnji predsjednik Miroslav Vještica bio sekretar Sekretarijata za privredu, da je Mirko Orelj bio sekretar Sekretarijata za pravosudno uređenje. I da je SDS prijedložio čoveka, ja se ne sećam njegovog imena, za komandira stanice policije u Bosanskoj Krupi. Te promjene su implementirane kompletno u Bosanskoj Krupi i zasnovane su na međustranačkom dogovoru koji je SDS kompletno prihvatio zasnovano na izbornim rezultatima i strukturi stanovništva u opštini Bosanska Krupa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, moram da vas prekinem zato što smo prešli vreme koje je određeno za današnji rad. Sada ćemo da prekinemo sa radom, imaćete još 40 minuta za unakrsno ispitivanje u sredu. Gosodine Veliću, molim vas da se vratite u sredu, u 9.00 da biste nastavili sa vašim svedočenjem. Moram da vas zvanično upozorim, kao što upozoravam sve svedoke, da ne razgovarate ni sa kim o vašem svedočenju sve dok ga ne završite, što podrazumeva i zastupnike Tužilaštva. Izvolite, gospodine Najš.

TUŽILAC NAJS: Imam nekoliko proceduralnih pitanja koje sam hteo da pokrenem pre nego što prekinemo sa radom danas.

SUDIJA MEJ: U redu. Da li možete samo ukratko da se osvrnete na to, pošto je svedok u sudnici?

TUŽILAC NAJS: To se odnosi na nedavnu odluku koju je Pretresno veće donelo vezano za naš grupni podnesak na nalog Pretresnog veća od 30. septembra, gde nalažete da dostavimo spisak sa imenima svih svedoka. Molim da ovo bude na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Mislim da bi možda bilo bolje da svedok izađe. Gospodine Veliću, vi sada možete da idete pošto se radi o nekim pitanjima koja se ne tiču vas. Sačekajte samo malo dok ne spustimo roletne.

(privatna sednica)

Fond za humanitarno pravo